

Regulament privind inițierea, elaborarea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii universitare din Universitatea de Vest din Timișoara și a planurilor de învățământ aferente acestora

Elaborat:	<i>Prorector</i> Prof. univ. dr. Irina MACSINGA <i>Director al Direcției de Management Educațional</i> Vlad D. CHERECHEȘ	
Avizat:	Consilier juridic: Nadia TOPAI	
Avizat:	Consiliul de Administrație al UVT	Hotărâre nr. 7/17.02.2025 Hotărâre nr. 10/17.03.2025 Hotărâre nr. 24/18.07.2025 Hotărâre nr. 2/19.01.2026
<i>Intrat în vigoare prin Hotărârea Senatului nr. 27 din data de 20.02.2025</i> <i>Modificarea 1 prin Hotărârea Senatului UVT nr. 30 din data de 20.03.2025</i> <i>Modificarea 2 prin Hotărârea Senatului UVT nr. 39 din data de 24.07.2025</i> <i>Modificarea 3 prin Hotărârea Senatului UVT nr. 49 din data de 22.01.2026</i>		

Articolul 1. Regulamentul privind inițierea, elaborarea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii universitare din Universitatea de Vest din Timișoara și a planurilor de învățământ aferente acestora are următoarele obiective:

- a. asigurarea compatibilității cu programele de studii din țară și din străinătate;
- b. asigurarea mobilității studenților și recunoașterea creditelor transferabile;
- c. asigurarea competențelor profesionale și transversale conform calificării oferite de programul de studii;
- d. elaborarea și revizuirea programelor de studii în funcție de rezultate așteptate ale învățării clar definite, corelate cu competențe solicitate de ocupații relevante de pe piața muncii.

Articolul 2. În înțelesul legislației în vigoare și a prezentului regulament, termenii și expresiile utilizate sunt menționate în Anexa 1 a prezentului regulament.

Articolul 3. Cadrul legal aplicabil:

- a) Legea Învățământului Superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Hotărârea Guvernului României nr. 962 din 8 august 2024 privind aprobarea Metodologiei de evaluare externă a calității educației în învățământul superior;
- c) Ordinul Ministrului Educației nr. 6768 din 12 decembrie 2023 pentru aprobarea Metodologiei de acordare a creditelor transferabile în învățarea pe tot parcursul vieții, cu modificările și completările ulterioare;
- d) Ordinul Ministrului interimar al Educației Naționale nr. 5146 din 12 septembrie 2019 privind aprobarea aplicării generalizate a Sistemului European de Credite Transferabile;
- e) Ordinul Ministrului Educației nr. 4494 din 20 iunie 2023 pentru aprobarea Metodologiei pentru înregistrarea și înscrierea calificărilor din învățământul superior în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS);
- f) Ordinului Ministrului Educației nr. 4693 din 12 iunie 2024 pentru aprobarea Metodologiei privind înființarea, structura planurilor de învățământ și organizarea programelor de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare;
- g) Ordinului Ministrului Educației nr. 6635 din 12 septembrie 2024 pentru aprobarea Listei programelor de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare;
- h) Ordinului Ministrului Educației nr. 6634 din 12 septembrie 2024 pentru înființarea programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare și aprobarea Listei programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare, cu modificările și completările ulterioare;
- i) Hotărârea Guvernului României nr. 513 din 29 mai 2025 pentru aprobarea formatului și conținutului Cadrului național al calificărilor;
- j) Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior, în vigoare la data elaborării planurilor de învățământ;
- k) Cadru European al Calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții adoptat prin Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării

Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții;

- l) Standardele de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclurile I și II de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS);
- m) Standardele de calitate cu privire la modul de desfășurare a activităților de predare, învățare, cercetare, aplicații practice și evaluare, la forma de învățământ cu frecvență, prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații sincrone specifice, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS).

Articolul 4.

(1) Programul de studii universitare cuprinde **totalitatea activităților de proiectare, organizare, predare, conducere și realizare efectivă a învățării, aplicare practică, cercetare și evaluare care conduc la o calificare universitară**, certificată printr-o diplomă și printr-un supliment de diplomă. Activitățile de predare, aplicare practică, cercetare și evaluare sunt descrise în curriculumul programului de studii (planul de învățământ), în concordanță cu Sistemul european al creditelor transferabile, denumit în continuare ECTS, exprimându-se în credite ECTS.

(2) Curriculumul programului de studii (planul de învățământ) universitare cuprinde ansamblul de discipline ce conduce la o calificare universitară, **are ca scop rezultate așteptate ale învățării** și este **concordant cu nivelul calificării definit în Cadrul național al calificărilor (CNC). Rezultatele așteptate ale învățării sunt corelate cu competențele solicitate de ocupațiile vizate pe piața muncii** de respectivul program de studii, conform standardelor ocupaționale și/sau Clasificării Europene a Ocupațiilor, denumită în continuare ESCO. Curriculumul (planul de învățământ) unui program de studii universitare se stabilește astfel încât să maximizeze șansele obținerii calificării dorite și **se aprobă de senatul universitar**. Concordanța dintre curriculum și calificarea oferită de programul de studii universitare este un criteriu obligatoriu de evaluare a asigurării calității.

(3) Programele de studii universitare de licență și de masterat din UVT sunt elaborate având la baza lor rezultatele așteptate ale învățării (exprimate prin cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie), în concordanță cu descrierea nivelului de calificare format, conform Cadrului European al Calificărilor și Cadrului Național al Calificărilor, corelate cu competențele cheie, profesionale și transversale solicitate de ocupațiile selectate pentru a fi practicate pe piața muncii de absolvenții care dobândesc calificarea formată prin programul de studii înscrise în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS).

(4) Rezultatele așteptate ale învățării ale fiecărui program de studii universitare (exprimate prin cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie), definite în concordanță cu descrierea nivelului de calificare format, conform Cadrului European al Calificărilor și Cadrului Național al Calificărilor, vor fi corelate direct cu competențele solicitate de ocupațiile selectate pentru a fi practicate pe piața muncii de absolvenții care dobândesc calificarea formată prin programul de studii înscrise în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS) și cu disciplinele înscrise în planul de învățământ.

(5) Rezultatele învățării pot fi definite la nivel de domeniu fundamental (DFI), ramură de știință (RSI), domeniu de studii universitare sau program de studii universitare/specializare, precum și la nivel complementar.

(6) Planurile de învățământ cuprind ansamblul disciplinelor, împreună cu creditele aferente, care configurează traseul de învățare al studentului înmatriculat la un anumit program de studii, în vederea obținerii unei calificări pentru o specializare anume, în interiorul unui domeniu de studii.

(7) Conform articolului 143, alineatul (1) din Legea Învățământului Superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, **directorul de departament răspunde de elaborarea și implementarea planurilor de învățământ** – aplicarea, corectitudinea și conformitatea acestora cu legislația în vigoare, normele privind asigurarea calității și reglementările UVT.

(8) După regimul frecvențării lor de către studenți, disciplinele pot fi:

- a. **obligatorii (DOB):** sunt parcurse de către toți studenții;
- b. **opționale (DOP):** studenții pot alege dintre mai multe discipline pe care să o parcurgă;
- c. **facultative (DFA):** studenții pot alege să parcurgă astfel de discipline, creditele obținute fiind înscrise în suplimentul la diplomă în afara celor 30 ECTS/semestru.

(9) În planurile de învățământ, structura orelor de activitate didactică, după regimul frecvențării disciplinelor de către studenți (discipline obligatorii, opționale și facultative), trebuie să corespundă ponderilor din standardele de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclurile I și II de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS).

(10) În funcție de contribuția disciplinelor la formarea absolventului, curriculumul programelor de studii universitare se structurează în trei categorii de discipline, astfel:

- a. **disciplinele fundamentale (DF)** alcătuiesc trunchiul comun de formare într-un domeniu larg de specializare și asigură pregătirea fundamentală necesară accesului la oricare dintre programele de studii/specializările (calificările) din cadrul domeniului respectiv;
- b. **disciplinele de specializare (DS)** asigură dobândirea competențelor specifice în una dintre specializările din cadrul domeniului, precum și în unele domenii interdisciplinare necesare viitorului specialist în exercitarea practică a profesiei;
- c. **disciplinele complementare (DC)** asigură dobândirea unor competențe suplimentare și/sau transversale în raport cu formația de bază, lărgirea orizontului de cunoaștere, dezvoltarea capacităților de interacțiune cu informația și tehnologia, învățarea continuă, adaptarea la dinamica lumii contemporane, a științelor și a profesiilor.

(11) Disciplinele fundamentale (DF) și disciplinele de specializare (DS) formează rezultate ale învățării corelate cu competențe cheie, competențe profesionale și transversale solicitate de ocupațiile selectate pentru a fi practicate pe piața muncii de absolvenții care dobândesc calificarea formată prin programul de studii înscrise în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS), iar disciplinele complementare (DC) formează rezultate ale învățării corelate cu competențe cheie și competențe transversale. Curriculumul programelor de studii universitare de licență conține discipline din toate categoriile menționate anterior.

(12) Disciplinele incluse în planul de învățământ trebuie ca la sfârșitul traseului de formare să asigure formarea de rezultate ale învățării corelate cu competențele profesionale și transversale specifice calificării pentru care programul de studii este organizat.

(13) Experiențele de **învățare-predare** se realizează prin ore de **curs**, cele de **învățare-aplicare practică** prin ore de **seminar, laborator/lucrări practice** și/sau **stagiul de practică**. Activitățile de **cercetare** se desfășoară în cadrul **elaborării lucrării de licență/disertație**. În funcție de domeniul de studii universitare, activitățile de cercetare pot fi și de creație artistică sau proiectare și performanță sportivă. Creația artistică, proiectarea și performanța sportivă în scopul cercetării se desfășoară individual sau colectiv, în instituții de învățământ superior, centre/birouri de proiectare, laboratoare și ateliere artistice, spații destinate activității sportive de performanță, săli de spectacole, de concerte și de cinema, studiouri de radio, televiziune, cinematografie și de înregistrări, ateliere de fotografie, studiouri muzicale, unități de producție teatrală și cinematografică, instituții mass-media.

(14) Programele de studii universitare de masterat pot fi:

- a) masterat profesional, orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale; în categoria programelor de studii universitare de masterat profesional se încadrează și masterat MBA/Executive MBA, ce oferă educație managerială, în concordanță cu tendințele și practicile pieței muncii;
- b) masterat de cercetare, orientat preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică; programele de studii universitare de masterat de cercetare se organizează exclusiv la forma de învățământ cu frecvență;
- c) masterat didactic, organizat exclusiv la forma de învățământ cu frecvență.

(15) Pentru inițierea/revizuirea unui program de studii, pașii ce trebuie parcurși sunt:

- selectarea unei **grupe de bază** din grupa majoră 2 din Clasificarea ocupațiilor din România (COR)/Clasificarea internațională standard a ocupațiilor (International Standard Classification of Occupations - [ISCO-08](#))/Clasificarea europeană a aptitudinilor/competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO) **reprezentativă** pentru programul de studii;
- selectarea **ocupațiilor** care pot fi practicate pe piața muncii de absolvenții care dobândesc calificarea formată prin programul de studii, conform reglementărilor în vigoare (ocupații din grupa majoră 2 din [Clasificarea Ocupațiilor din România](#) (COR)/Clasificarea europeană a aptitudinilor/competențelor, calificărilor și ocupațiilor ([ESCO](#)));
- identificarea **competențelor** cheie, profesionale și transversale solicitate de ocupațiile selectate, prin:
 - analiza [standardelor ocupaționale naționale](#) ale ocupațiilor selectate (dacă există);
 - analiza competențelor aferente ocupațiilor selectate descrise pe platforma europeană [ESCO](#)
- în cazul în care ocupația se regăsește în platforma ESCO (inclusiv ca etichetă alternativă a unei alte ocupații, dacă este cazul), se vor selecta cel puțin competențele esențiale aferente acesteia;
 - consultări cu angajatori;
- definirea **rezultatelor așteptate ale învățării** (exprimate prin cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie), în corelare cu competențele identificate și ținând cont de prevederile standardelor de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclurile I și II de studii, diferențiate în raport cu

domeniile de studii, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS);

- corelarea rezultatelor așteptate ale învățării definite cu **disciplinele** din planul de învățământ.

Articolul 5.

(1) Din punctul de vedere al parcurgerii de către student al unui traseu de învățare, disciplinele obligatorii, opționale și facultative sunt precizate explicit în planul de învățământ al programului de studii la care studentul este înmatriculat și în contul fiecărui student de pe platforma StudentWeb. Disciplinele opționale se aleg în semestrul 2 al unui an universitar pentru anul universitar următor. În cazul disciplinelor opționale din anul 1 de studii, acestea se aleg de către studenți cel târziu la începutul Săptămânii de Inițiere „Bun venit la UVT” (ultimele 5 zile lucrătoare de dinainte de începerea anului universitar).

(2) O disciplină opțională, odată aleasă, devine obligatoriu de parcurs, dacă se pot constitui formațiile de studii conform standardelor de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclurile I și II de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS).

(3) Disciplinele componente ale unui pachet de discipline opționale dintr-un plan de învățământ trebuie să fie toate de același tip (DF, DS sau DC) și să aibă număr similar de ore și de credite.

(4) Disciplinele facultative au asociate un număr de credite care se adaugă la numărul de credite al traseului de învățare obligatoriu și sunt menționate în contul studentului de pe platforma StudentWeb, dacă acesta se înscrie pentru a le studia, dar promovarea sau nepromovarea lor nu condiționează finalizarea traseului de învățare. Disciplinele facultative promovate și rezultatele învățării aferente acestora vor fi înscrise în suplimentul la diplomă. Organizarea parcurgerii acestor discipline se realizează numai dacă se pot constitui formații de studii conform standardelor de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclurile I și II de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS).

(5) Disciplinele care reprezintă „trunchi comun” pentru mai multe programe de studii universitare (care se regăsesc în planurile de învățământ ale două sau mai multe programe de studii universitare din același domeniu și ale căror activități didactice se organizează la comun) trebuie să aibă aceeași denumire în fiecare plan de învățământ în care apar, același număr de ore și același număr de credite. Numărul de ore și de credite poate fi diferit doar dacă activitățile didactice de seminar/laborator se desfășoară distinct, pe programe de studii, diferențele de conținut fiind evidențiate prin fișele disciplinelor.

Articolul 6.

(1) Pentru obținerea unei calificări de nivel de studii universitare de licență (nivel 6, conform Cadrelui Național al Calificărilor și Cadrelui European al Calificărilor) este necesară dobândirea a minimum 180 de credite de studii transferabile într-o durată de 3 ani de studii (sau 240 de credite într-o durată de 4 ani de studii, la programele de studii universitare care prin legislația în vigoare sunt

desemnate a fi derulate pe acest parcurs), adică a minimum 60 de credite/an, obținute prin promovarea disciplinelor obligatorii și opționale prezente în planul de învățământ. Fiecare semestru va avea alocate minimum 30 de credite transferabile.

(2) Pentru obținerea unei calificări de nivel de studii universitare de masterat (nivel 7, conform Cadrului Național al Calificărilor și Cadrului European al Calificărilor) este necesară dobândirea a minimum 300 de credite de studii transferabile cumulate din ciclurile de studii universitare de licență și de masterat. Studiile universitare de masterat au între 60 și 120 de credite de studii transferabile, cu o durată de 1-2 ani de studii, adică minimum 60 de credite/an, obținute prin promovarea disciplinelor obligatorii și opționale prezente în planul de învățământ. Fiecare semestru va avea alocate minimum 30 de credite transferabile.

(3) Se acordă **un credit** în învățământul superior pentru a cuantifica un total de **25-30 de ore de activitate globală de pregătire pentru dobândirea rezultatelor învățării**, conform Ghidului Utilizatorului Sistemului European de Transfer și Acumulare a Creditelor ECTS/SECT¹, dintre care:

a) **pregătire universitară formată din ore didactice**, care sunt alocate pentru: predare – cursuri/prelegeri, aplicare practică – seminare, laboratoare/lucrări practice, proiecte, stagii de practică, cercetare și vizite de lucru, evaluare – examene; se recomandă ca numărul de ore didactice aferente unui credit să fie de cel puțin 12; **se recomandă ca numărul orelor de aplicare practică să fie cel puțin egal cu numărul orelor de curs**; în cazul programelor de studii din ramurile de știință *Arhitectură și urbanism, Arte, Știința sportului și educației fizice*, raportul recomandat între numărul orelor de aplicare practică și cel al orelor de curs este de 2/1;

b) **pregătire/studiu individual**, ce cuprinde: studiu al notițelor de curs, studiu al suporturilor de curs, al manualelor, al cărților, studiu al bibliografiei minimale recomandate, desfășurare a activităților specifice de pregătire pentru proiect, laborator, întocmire de teme, referate, documentare suplimentară în bibliotecă, documentare prin intermediul internetului, pregătire pentru prezentări sau verificări, pregătire pentru examinarea finală, consultații, practică; **se recomandă ca numărul orelor de pregătire individuală să fie egal sau mai mare decât cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice**.

(4) Numărul de credite alocat unei discipline trebuie obligatoriu să fie reflectat și în conținutul acesteia și în fișa disciplinei. În alocarea numărului de credite pentru fiecare disciplină/activitate se are în vedere, în exclusivitate, **dimensiunea efortului de învățare** / cantitatea de muncă (workload) pe care o solicită disciplina/activitatea respectivă, raportată la totalul cantității de muncă necesare pentru a promova un an întreg de studiu. Importanța disciplinei în cadrul planului de învățământ sau gradul de dificultate a conținutului nu reprezintă criterii pentru sporirea numărului de credite alocate.

(5) O disciplină are un număr întreg de credite transferabile, de regulă între 2 și 5 credite, pentru a facilita recunoașterea automată europeană. Pentru anumite discipline al căror studiu necesită un număr ridicat de ore de studiu individual, se poate alocă un număr semnificativ crescut de credite.

(6) Creditele reflectă cantitatea de muncă investită de student pentru dobândirea rezultatelor învățării aferente unei discipline, sub toate aspectele sale: curs, seminar, lucrări practice/de laborator,

¹ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ects/guide_en.pdf.

proiecte, practică, teme, studiu individual etc. și sunt valabile în cazul revenirii la studii a studentului. Evaluarea dobândirii rezultatelor învățării studentului prin note reflectă calitatea însușirii acestora.

(7) La nivelul fiecărui departament se va stabili echivalența numărului de ore de volum de muncă raportat la un credit, în așa fel încât pentru aceeași disciplină care este predată de mai multe cadre didactice să nu existe interpretări diferite ale acestui raport.

(8) Într-o zi, se pot programa maximum 8 ore de pregătire universitară formată din ore didactice. Dacă acestea se desfășoară în locații diferite, la alcătuirea orarului se va avea în vedere timpul necesar pentru deplasarea studenților de la o locație la alta.

(9) Un an universitar, corespunzător pentru minimum 60 credite ECTS, cuprinde în total 1.500-1.800 de ore didactice și de studiu individual aferent activităților didactice obligatorii și opționale.

(10) În atribuirea creditelor de studii transferabile dintr-un semestru se are în vedere o perioadă de minimum 17 săptămâni (14 săptămâni activități didactice și de studiu individual și 3 săptămâni de studiu individual – sesiune de examene). Astfel, la stabilirea acestora se va avea în vedere cel puțin numărul de ore de activități didactice și de studiu individual desfășurate pe parcursul semestrului și numărul de ore de studiu individual din sesiunea de examene și cel destinat susținerii evaluării.

(11) Pentru disciplinele complementare organizate la nivel de UVT (Educație fizică, Consiliere profesională și orientare în carieră, Limbă străină, Competențe de antreprenoriat, disciplinele complementare care formează competențe transversale – DCT), se vor cuantifica 25 de ore de activitate globală de pregătire pentru dobândirea rezultatelor învățării pentru un credit.

Articolul 7.

(1) Un program de studii este prezentat sub forma unui pachet de documente, **conform machetelor anexate acestui regulament**, care include:

- facultatea care organizează programul de studii;
- ciclul de studii universitare;
- denumirea programului de studii;
- denumirea calificării formate prin programul de studii;
- titlul acordat la absolvirea programului de studii;
- nivelul de calificare format;
- în cazul programelor de studii universitare de masterat, tipul programului;
- durata studiilor (în ani) și numărul de credite de studii transferabile (ECTS);
- forma de învățământ;
- limba/limbile de predare;
- locația geografică de desfășurare a studiilor;
- încadrarea programului de studii în domenii de știință și [domenii ISCED](#);
- misiunea programului de studii universitare;
- obiectivele generale și specifice ale programului – rezultatele așteptate ale învățării (cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie);

- ocupațiile vizate pentru a fi practicate pe piața muncii de absolvenții calificării formate prin programul de studii, conform înscrierii în RNCIS a calificării, și competențele-cheie, profesionale și transversale solicitate de aceste ocupații pentru care programul de studii formează rezultate ale învățării;
- planul de învățământ cu ponderile disciplinelor exprimate prin credite de studii ECTS și cu disciplinele ordonate succesiv în timpul de școlarizare;
- traseele flexibile de învățare, după caz;
- fișele disciplinelor – sunt parte componentă a planului de învățământ, definite în funcție de rezultate ale învățării;
- modul de examinare și evaluare la fiecare disciplină, ținând cont de rezultatele planificate, descris în fișele disciplinelor;
- corelarea dintre rezultatele învățării formate la nivelul programului de studii și disciplinele din planul de învățământ;
- corelarea dintre rezultatele învățării formate prin programul de studii și competențele solicitate de ocupațiile vizate pentru a fi practicate pe piața muncii de absolvenții calificării formate prin programul de studii;
- modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor, ca examen sumativ care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale care corespund calificării universitare.

(2) Denumirea disciplinelor, caracterul (obligatorii, opționale, facultative), conținutul (fundamentale, de specializare, complementare), codul specific, poziționarea în cadrul traseului de învățare (semestrul) și numărul de ore didactice fizice/săptămână se includ într-o structură a planului de învățământ unitară la nivel de UVT (conform machetelor anexate prezentului regulament).

(3) Preambulul Planului de învățământ conține lista obiectivelor (rezultatelor așteptate ale învățării, exprimate sub formă de cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie) pe care programul de studii și le propune și corelarea acestora cu disciplinele ce urmează a fi parcurse de studenți și cu competențele solicitate de ocupațiile selectate pentru a fi practicate pe piața muncii de absolvenții care dobândesc calificarea formată prin programul de studii înscrise în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS).

(4) În Preambulul Planului de învățământ, în secțiunea *Examenul de finalizare a studiilor*, se va indica numărul de credite obținute în urma promovării examenului de finalizare a ciclului de studii universitare, și anume:

- A) Pentru ciclul de studii universitare de licență – 10 credite, repartizate pe probe (proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate și proba 2 elaborare și susținere a rezultatelor lucrării de licență) conform prevederilor regulamentelor privind organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor universitare de licență și de masterat;
- B) Pentru ciclul de studii universitare de masterat – proba de elaborare și susținere a lucrării de disertație: 10 credite.

(5) Tipurile de activități didactice care pot fi înscrise în planul de învățământ al unui program de studii universitare pentru o disciplină sunt: curs, seminar, laborator/lucrări practice, stagiul de practică.

(6) Succesul academic al unui student pe parcursul unui program de studii este determinat prin verificarea dobândirii rezultatelor așteptate ale învățării prin evaluări de tip examen și prin evaluarea

pe parcurs. Metodele de evaluare sunt descrise în fișa fiecărei discipline și se stabilesc prin corelare cu rezultatele așteptate ale învățării.

Articolul 8.

(1) Fișa disciplinei este un document folosit ca instrument de asigurare a calității și reprezintă desfășurătorul disciplinei, fiind corelată cu și parte integrantă din planul de învățământ. **Fiecare cadru didactic are responsabilitatea completării și revizuirii anuale a fișei disciplinei, înainte de începerea fiecărui semestru**, în acord cu standardelor de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclurile I și II de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) și cu standardele de calitate ale UVT. **Fișa disciplinei va fi postată pe site-ul facultății cu cel puțin 2 săptămâni înainte de începerea fiecărui semestru.**

(2) Fișa disciplinei conține următoarele informații minime: denumirea disciplinei în limba română, în limba engleză și în limba de predare (dacă este cazul), statutul disciplinei, în funcție de contribuția la formarea absolventului și de regimul frecventării de către studenți, facultatea/departamentul/domeniul de studii/ciclul de studii/programul de studii, numărul de credite de studii transferabile (conform ECTS) asociate disciplinei, numărul total de ore pe semestru necesare obținerii creditelor corespundente disciplinei și distribuirea acestora (ore didactice aferente pregătirii universitare și ore alocate activităților de studiu individual, de învățare și pregătire a evaluării), precizarea condițiilor și condițiilor pentru parcurgerea disciplinei (dacă este cazul), enunțarea rezultatelor așteptate ale învățării (exprimate sub formă de cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie) ce vor fi formate în urma parcurgerii disciplinei, conținutul tematic (*syllabus*-ul) și coroborarea acestuia cu rezultatele așteptate ale învățării, practicile asociate predării, învățării și evaluării, bibliografia (obligatorie și suplimentară), detalierea sistemului de evaluare, informații despre utilizarea instrumentelor bazate pe inteligență artificială, numele cadrelor didactice care susțin activitățile didactice aferente disciplinei. Pentru informații detaliate privind modul de completare a fișei disciplinei din perspectiva rațiunilor didactice, puteți consulta *Ghidul metodologic pentru utilizarea fișei disciplinei* elaborat de Centrul de Dezvoltare Academică al UVT; www.cda.uvt.ro).

(3) Cadrul didactic titular al unei discipline este cel care susține activitățile didactice de tip curs.

Articolul 9.

(1) Pentru obținerea unei calificări după absolvirea unui program de studii specific domeniului de studii, este necesară dobândirea unui set de competențe profesionale (specifice calificării) și a unui set de competențe transversale care transcend calificării, dar care sunt necesare unei integrări și operaționalizări coerente a specialității în ansamblul activității profesionale și sociale (competențele transversale).

(2) Planul de învățământ trebuie să asigure, prin disciplinele de învățământ, corelația dintre competențele profesionale, competențele transversale și rezultatele învățării formate de fiecare disciplină (exprimate sub formă de cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie).

(3) Ansamblul obiectivelor de formare (rezultate așteptate ale învățării, exprimate sub formă de cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie) și competențelor (cheie, profesionale și transversale) necesare obținerii unei calificări, prin parcurgerea unui traseu de învățare în cadrul unui program de studii universitare dintr-un domeniu, trebuie menționate în preambulul planului de învățământ al programului de studii.

(4) În programele de studii sunt incluse tematici care conduc la obținerea unor competențe transversale, cum sunt afirmarea personalității studentului în societate, comunicarea, limbile străine, lucrul în echipă, formarea studenților în spiritul valorilor europene, problemele referitoare la dezvoltarea durabilă a societății, la promovarea democrației, dialogului intercultural, respectării legii, responsabilității în exercitarea profesiei etc., care pot influența dezvoltarea lor personală și pot fi aplicate în carierele lor viitoare.

Articolul 10.

(1) Planul de învățământ va fi elaborat în cadrul departamentului care gestionează programul de studii respectiv, prin intermediul unui grup de lucru coordonat de către responsabilul programului de studii (propus de către Directorul de departament și avizat de Consiliul departamentului).

(2) Grupul de lucru cuprinde cadre didactice cu expertiză semnificativă în specializarea programului de studii (printre care directorul de departament sau cel puțin un membru al Consiliului departamentului care organizează programul de studii), reprezentanți ai angajatorilor, reprezentanți ai absolvenților UVT și reprezentanți ai studenților de la ciclul de studii universitare de masterat sau doctorat.

(3) Grupul de lucru are obligativitatea de a consulta studenți, angajatori și absolvenți UVT, membri ai comunității Alumni - UVT. Aceste consultări trebuie consemnate în procese verbale, minute, rapoarte, putând fi utilizate metode precum aplicarea de chestionare sau organizarea de întâlniri și focus grupuri.

(4) Grupul de lucru poate solicita expertiza unor alte cadre didactice din universitare sau din alte centre universitare sau a unor specialiști din cercetare recunoscuți pentru expertiza lor în domeniu.

(5) La nivelul departamentului, propunerea planului de învățământ realizată de către grupul de lucru este supusă consultării membrilor departamentului și este validată de Consiliul departamentului.

(6) Anual, programele de studii sunt revizuite, în urma consultării cadrelor didactice, studenților, absolvenților și angajatorilor. Aceste consultări trebuie consemnate în procese verbale, minute, rapoarte, putând fi utilizate metode precum aplicarea de chestionare sau organizarea de întâlniri și focus grupuri. Un grup de lucru format din cadre didactice cu expertiză semnificativă în specializarea programului de studii, reprezentanți ai angajatorilor, reprezentanți ai absolvenților UVT și reprezentanți ai studenților de la ciclul de studii universitare de masterat sau doctorat analizează rezultatele consultărilor și fac propuneri de revizuire a programelor de studii, obiectivelor acestora, planurilor de învățământ, fișelor disciplinelor, ce vor fi dezbătute și avizate în Consiliul departamentului și, ulterior, în Consiliul facultății. Actorii consultați vor fi informați despre modul în care opiniile acestora se reflectă sau nu în revizuirea programelor de studii. Revizuirile programelor de studii se aplică pentru promoția ce va începe studiile universitare ulterior finalizării procesului de revizuire.

(7) În procesul de elaborare/revizuire a programelor de studii pot fi folosite modelele de chestionare și ghiduri de interviu anexate prezentului regulament.

(8) Planurile de învățământ ale programelor de studii universitare, revizuite pentru următoarea promoție ce urmează să susțină concurs de admitere, vor fi aprobate de Senatul UVT de regulă în luna aprilie a fiecărui an, după avizarea acestora de Consiliul departamentului și Consiliul facultății și verificarea acestora la nivelul Serviciului de Management al Calității și Suport în Procesul Educațional.

(9) Planul de învățământ al unui program de studii universitare nu se modifică pe perioada școlarizării unei promoții de studenți. În situații excepționale, pentru alinierea programelor de studii la cerințe ale pieței muncii sau ale organismelor profesionale în domeniu, pe parcursul unei promoții planurile de învățământ pot fi modificate doar prin completarea acestora cu pachete de discipline facultative sau prin completarea pachetelor de discipline opționale existente în planuri cu noi discipline, pe care studenții să le poată accesa.

(10) În vederea aprobării înființării unui program nou de studii universitare, facultățile UVT vor transmite către Serviciul de Management al Calității și Suport în Procesul Educațional următoarele documente, avizate de Consiliul Facultății:

- planul de învățământ al programului de studii universitare propus;
- fișele tuturor disciplinelor cuprinse în planul de învățământ;
- CV-urile tuturor cadrelor didactice propuse să susțină activități didactice la programul propus;
- certificatele de competență lingvistică ale cadrelor didactice în limba de predare a programului de studii, în cazul programelor de studii universitare cu predare într-o limbă de circulație internațională, cu excepția acelor cadre didactice care au studii universitare absolvite în limba de predare a programului de studii;
- o analiza privind oportunitatea înființării unui nou program de studii universitare, din punct de vedere al corelației cu cerințele pieței muncii; aceasta poate conține:
 - studii, opinii ale comitetelor sectoriale, asociațiilor profesionale, patronatelor, camerelor de comerț, companiilor, instituțiilor, organizațiilor cu privire la necesitatea și oportunitatea calificării față de piața muncii din perspectiva dezvoltării economice, cu privire la identificarea și analiza competențelor specifice/profesionale ale calificării și cu privire la nivelul de absorbție al forței de muncă pe piață pe termen mediu și lung;
 - rezultatele unor studii, sondaje de opinie, interviuri cu studenții sau alte materiale ale organizațiilor studențești cu privire la relevanța calificării față de cerințele tinerilor pe termen lung;
 - rapoarte de la întâlniri de consultare cu angajatorii, asociațiile profesionale, comitetele sectoriale, patronatele;
- raportul de evaluare internă a programului de studii elaborat prin raportare la standardele prevăzute în anexa Hotărârii Guvernului României nr. 962/2024 privind aprobarea Metodologiei de evaluare externă a calității educației în învățământul superior, în baza unei machete pusă la dispoziție de Serviciul de Management al Calității și Suport în Procesul Educațional, de o echipă din care face parte în mod obligatoriu responsabilul programului de studii, directorul departamentului sau cel puțin un membru al Consiliului departamentului care

organizează programul de studii și cel puțin un student sau absolvent din domeniul de studii din care face parte programul de studii supus procesului de evaluare (sau dintr-un domeniu conex, dacă este vorba de înființarea unui program de studii într-un domeniu nou în structura UVT);

După verificarea și avizarea de SMCSPE a documentelor anterior menționate, acestea vor fi transmise Consiliului de Administrație UVT pentru avizarea înființării programului de studii și Senatului UVT pentru aprobare.

(11) Pentru înființarea unor programe de studii universitare de masterat noi încadrate într-un domeniu de studii universitare de masterat, grupul de lucru menționat la alineatul (2) al prezentului articol va avea în componența sa și cel puțin un cadru didactic universitar din afara UVT, expert în domeniul programului de studii, și va elabora un raport de evaluare internă a acestuia, în baza unei machete pusă la dispoziție de Serviciul de Management al Calității și Suport în Procesul Educațional.

(12) Un program de studii universitare de licență cu dublă specializare se înființează și se organizează la propunerea senatului universitar, fără parcurgerea procedurilor de acreditare, cu încadrare în numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați aprobat pentru cele două specializări acreditate, conform prevederilor Ordinului Ministrului Educației nr. 6634 din 12 septembrie 2024 pentru înființarea programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare și aprobarea Listei programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 11.

(1) În construcția planurilor de învățământ se va acorda o atenție specială *disciplinelor complementare* care urmăresc și formarea unor *competențe transversale*, altele decât cele care vizează formarea competențelor profesionale explicite.

(2) Competențele transversale, fără ca enumerarea să fie limitativă, pot fi grupate în 3 categorii (personale, interpersonale și de cetățenie globală) și asigură: abilități de lucru în echipă, abilități de comunicare orală și scrisă în limba maternă / străină; abilități de raționare / argumentare și gândire critică; utilizarea tehnologiei informației și comunicării – TIC; rezolvarea de probleme și luarea deciziilor; recunoașterea și respectul diversității și multiculturalității; autonomia învățării; inițiativă și spirit antreprenorial; deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții; respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale; abilități de a opera într-o manieră interdisciplinară cu metodologii și concepte care provin din domeniul științelor exacte, științelor socio-umane și creației artistice etc. O listă neexhaustivă de competențe transversale poate fi consultată în anexa prezentului regulament.

(3) Se vor introduce în mod obligatoriu în planurile de învățământ ale programelor de studii universitare de licență cel puțin următoarele discipline complementare care vizează îndeosebi formarea unor competențe transversale:

a) disciplina Educație fizică:

- la toate programele de studii universitare de licență, cu excepția celor din domeniile de studii universitare de licență Educație fizică și sport și Kinetoterapie;
- pe parcursul a 4 semestre, în anii de studii 1 și 2;

- cu statut de disciplină opțională, având în vedere că studenții vor alege dintr-o ofertă vastă de discipline sportive propuse de Facultatea de Educație Fizică și Sport; toți studenții înmatriculați la programele de studii universitare de licență din UVT au obligativitatea de a opta pentru o disciplină sportivă din oferta propusă, aceasta devenind obligatoriu de parcurs odată selectată; studenții pot selecta diferite discipline sportive pe parcursul celor 4 semestre;
- menționată în planurile de învățământ în fiecare dintre cele 4 semestre cu 1 oră de lucrări practice pe săptămână și un credit/semestru;
- creditele alocate acestei discipline se calculează în planul de învățământ suplimentar față de cele 30 de credite/semestru, respectiv 60 credite/an;
- disciplina *Educație fizică* va fi finalizată cu o evaluare pe bază de calificativ, de tipul „promovat/nepromovat”; astfel, evaluarea la această disciplină nu se va putea lua în considerare la calculul mediilor anuale, dar disciplina va trebui parcursă pentru definitivarea traseului de învățare al oricărui student din UVT;
- statutul de student integralist este condiționat de promovarea disciplinei *Educație fizică*;
- creditele obținute la disciplina *Educație fizică* pot fi utilizate la promovarea anului de studii;
- activitățile didactice aferente acestei discipline se normează în statele de funcții al Facultății de Educație Fizică și Sport;
- Facultatea de Educație Fizică și Sport gestionează organizarea acestei discipline și înscrierea studenților de la toate programele de studii universitare de licență.

b) disciplina *Consiliere profesională și orientare în carieră*:

- menționată în planurile de învățământ cu 1 oră seminar/săptămână și 1 credit de studii (suplimentare față de orele și creditele minimale), în semestrul I al anului 1 al ciclului de studii universitare de licență;
- cu statut de disciplină complementară obligatorie;
- activitățile didactice aferente acestei discipline vor fi desfășurate de consilierii din cadrul Serviciului de Consiliere și Sprijin pentru Studenți (SCSS);
- activitatea disciplinei *Consiliere profesională și orientare în carieră* se va finaliza cu o evaluare pe bază de calificativ, de tipul „promovat/nepromovat”; astfel, evaluarea la această disciplină nu se va putea lua în considerare la calculul mediilor anuale, dar disciplina va trebui parcursă pentru definitivarea traseului de învățare al oricărui student din UVT;
- statutul de student integralist este condiționat de promovarea disciplinei *Consiliere profesională și orientare în carieră*;
- creditele obținute la disciplina *Consiliere profesională și orientare în carieră* pot fi utilizate la promovarea anului de studii.

c) disciplina *Limbă străină*:

- pentru dobândirea competențelor transversale „de comunicare orală și scrisă în limba străină”;
- la toate programele de studii universitare de licență, cu excepția celor din domeniile de studii universitare de licență *Limbă și literatură* și *Limbi moderne aplicate*, care formează deja aceste competențe prin disciplinele fundamentale și de specializare din planurile de învățământ;

- obligatoriu de studiat de toți studenții ciclului de studii universitare de licență pe parcursul a 4 semestre, în anii de studii 1 și 2;
- cu statut de disciplină opțională, având în vedere că studenții vor alege dintr-un pachet alcătuit din mai multe limbi străine; facultățile vor menționa în planurile de învățământ ale programelor de studii universitare de licență lista limbilor străine propuse pentru fiecare semestru; toți studenții înmatriculați la programele de studii universitare de licență din UVT au obligativitatea de a opta pentru o limbă străină din oferta propusă, aceasta devenind obligatoriu de parcurs odată selectată; studenții pot selecta limbi străine diferite pe parcursul celor 2 ani de studii, dar aceeași limbă străină în cele două semestre aferente unui an de studii; fiecare facultate va asigura studenților posibilitatea de a opta dintr-o ofertă de cel puțin trei limbi străine;
- menționată în planurile de învățământ în fiecare dintre cele 4 semestre cu 2 ore de seminar/săptămână și cu 2 credite/semestru incluse în cele 60 de credite obligatorii/an. În cazuri bine justificate, în baza unei analize de oportunitate, cu aprobarea Consiliului facultății și a Consiliului de Administrație al UVT, această disciplină se poate înscrie în planul de învățământ cu 1 oră de curs și 1 oră de seminar;
- conținuturile disciplinei „Limbă străină” vor fi alcătuite preponderent din tematici asociate specializării programului de studii;
- studenții care dețin un certificat de competență lingvistică recunoscut internațional de nivel minimum B2, conform Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi, pot opta pentru alte discipline complementare din aceeași categorie (alte limbi străine) sau pot alege discipline dintre celelalte discipline complementare ofertate;
- cu caracter facultativ, studenții vor putea opta pentru a parcurge în mod gratuit și o altă limbă străină pe parcursul anilor de studii de licență, suplimentar modulelor selectate în mod obligatoriu;
- fiecare facultate are responsabilitatea de a organiza înscrierile studenților la disciplina Limbă străină și de a promova oferta de limbi străine disponibile înainte de începerea fiecărui an universitar, în perioada stabilită pentru selectarea disciplinelor opționale;
- în cazul programelor de studii cu predare într-o limbă de circulație internațională, limba/limbile străine studiate vor fi altele decât limba de predare a programului de studii.

d) trei discipline complementare care formează competențe transversale (DCT) din alte domenii de studii universitare decât domeniul în care este încadrat programul de studii, câte una în fiecare dintre semestrele III, IV și V, menționate fiecare în planurile de învățământ cu 1 oră de curs și 1 oră de seminar/laborator și având alocate fiecare un număr de 2 credite transferabile incluse în cele 60 de credite obligatorii/an; acest tip de discipline sunt nominalizate distinct în planul de învățământ al programului de studii sub denumirea de „Discipline complementare opționale care formează competențe transversale”;

e) disciplina *Competențe de antreprenoriat*:

- cu statut obligatoriu, înlocuind disciplina complementară care formează competențe transversale (DCT) menționată la litera d) în semestrul III (anul 2 de studii, semestrul 1), la toate programele de studii universitare de licență, cu excepția celor organizate de Facultatea de

Economie și de Administrare a Afacerilor și de Departamentul de Sociologie, pentru care poate fi menționată în planurile de învățământ cu caracter facultativ;

- menționată în planurile de învățământ cu 1 oră de curs/săptămână și 1 oră de seminar/săptămână și având alocate 2 credite de studii transferabile;
- o parte din conținutul disciplinei **Competențe de antreprenoriat** va conține noțiuni generale aferente domeniului, așa cum este acesta definit la alineatul (69) din Anexa 1 a prezentului regulament, în baza unui cadru propus la nivelul UVT, iar partea majoritară a conținutului va fi specific fiecărui domeniu de studii, elaborat la nivelul facultăților/departamentelor academic, putând pune accentul și pe dezvoltarea de competențe ale viitorului necesare absolvenților respectivului domeniu de studii, identificate conform studiilor de specialitate;

f) disciplina *Competențe de antreprenoriat – aplicații practice*:

- cu caracter facultativ;
- în semestrul al II-lea al anului 2 de studii;
- având alocate 2 credite, suplimentare celor 30/60 obligatorii, fiind normată cu 2 ore de activități practice/săptămână;
- creditele obținute la disciplina *Competențe de antreprenoriat – aplicații practice* pot fi utilizate la promovarea anului de studii.

(4) Din motive de funcționalitate, activitățile didactice la disciplinele complementare care formează competențe transversale (DCT) menționate la litera d) a alineatului (3) a prezentului articol se vor planifica în mod unitar la nivelul UVT, prin stabilirea acestora exclusiv în zilele de miercuri și joi, începând cu ora 16:20.

(5) Fiecare facultate va propune pentru categoria de discipline complementare care formează competențe transversale menționată la litera d) a alineatului (3) a prezentului articol cel puțin 3 discipline complementare opționale care formează competențe transversale, asigurând totodată reprezentativitatea fiecărui domeniu de studii gestionat. Facultățile care organizează programe de studii universitare de licență la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă vor propune și cel puțin câte 2 discipline complementare opționale care formează competențe transversale/semestru ce să fie organizate conform specificului acestor forme de învățământ. Facultățile care organizează programe de studii universitare de licență cu predare în limbi de circulație internațională vor oferi cel puțin o disciplină complementară opțională care formează competențe transversale cu predare în limba engleză și, opțional, și discipline complementare opționale care formează competențe transversale cu predare în alte limbi de circulație internațională. Toate propunerile vor fi însoțite de fișele disciplinelor și CV-urile cadrelor didactice titulare, precum și de o descriere succintă a disciplinei, informații ce vor fi publicate pe platforma dedicată acestui tip de discipline – dct.uvt.ro. Pentru fiecare disciplină complementară opțională care formează competențe transversale propusă, cadrul didactic titular va preciza explicit rezultatele învățării și competențele transversale formate, numărul maxim de studenți care pot studia disciplina respectivă într-un semestru, semestrul în care se va desfășura activitatea didactică, domeniul de studii în care se încadrează disciplina și eventuale cunoștințe/abilități anterioare necesare studenților pentru a parcurge disciplina respectivă.

(6) Ofertarea, selectarea și monitorizarea disciplinelor complementare care formează competențe transversale menționate la litera d) a alineatului (3) a prezentului articol se va realiza în conformitate cu cele menționate în *Procedura operațională privind organizarea, desfășurarea și monitorizarea în Universitatea de Vest din Timișoara a activității pentru disciplinele complementare opționale care formează competențe transversale*.

Articolul 12.

(1) În planurile de învățământ ale tuturor programelor de studii universitare de licență, în anul I de studii, se vor introduce următoarele discipline cu caracter obligatoriu:

- disciplina complementară obligatorie *etică și integritate academică*, în semestrul I, având alocat 1 credit (inclus în cele 30 de credite obligatorii), fiind menționată cu 1 oră de curs/săptămână. Statutul de student integralist este condiționat de promovarea disciplinei *etică și integritate academică*. Creditele obținute la disciplina *etică și integritate academică* pot fi utilizate la promovarea anului de studii. Disciplina *etică și integritate academică* va fi finalizată cu o evaluare pe bază de calificativ, de tipul „promovat/nepromovat”; astfel, evaluarea la această disciplină nu se va putea lua în considerare la calculul mediilor anuale, dar disciplina va trebui parcursă pentru definitivarea traseului de învățare al oricărui student din UVT. Conținutul disciplinei *etică și integritate academică* se va baza pe un cadru propus la nivelul UVT, urmând a fi personalizat în funcție de specificul fiecărui domeniu de studii, care poate include teme referitoare la prevenirea plagiatului, utilizarea corectă a instrumentelor bazate pe inteligență artificială și prevenirea hărțuirii sexuale și de orice alt tip, a discriminării de orice fel și a bullyingului și cyberbullyingului.
- disciplina complementară obligatorie *Scriere academică*, în semestrul al II-lea, având alocat 1 credit (inclus în cele 30 de credite obligatorii), fiind menționată cu 1 oră de seminar/săptămână. Statutul de student integralist este condiționat de promovarea disciplinei *Scriere academică*. Creditele obținute la disciplina *Scriere academică* pot fi utilizate la promovarea anului de studii. Disciplina *Scriere academică* va fi finalizată cu o evaluare pe bază de notă, participând la media anuală. Conținutul disciplinei *Scriere academică* se va baza pe un cadru propus la nivelul UVT, urmând a fi personalizat în funcție de specificul fiecărui domeniu de studii, care poate include teme referitoare la prevenirea plagiatului, utilizarea corectă a instrumentelor bazate pe inteligență artificială și utilizarea corectă a normelor de redactare în limba română și limba engleză.

(2) Se va introduce în planul de învățământ la toate programele de studii universitare de licență, o disciplină de tipul „*Metodologia cercetării*”, în semestrul 1 al anului final de studii, având alocate cel puțin 2 credite de studii transferabile. Creditele alocate acestei discipline sunt incluse în cele 60 de credite obligatorii/an. Conținutul și modalitatea de desfășurare a acestei activități se vor detalia în Fișa disciplinei.

(3) Pentru fiecare program de studii universitare de licență și de masterat, planul de învățământ va include în semestrul final un număr de minimum 56 de ore dedicat elaborării lucrării de licență/disertație, precum și creditele de studii transferabile aferente. Orele aferente acestei activități

se pot desfășura fie săptămânal, fie comasat pe parcursul semestrului, spre exemplu în cele două săptămâni de la finalul semestrului dedicate pregătirii lucrării de finalizare a studiilor universitare. Orele aferente acestei activități se vor menționa în planul de învățământ în coloana aferentă activităților practice și pot reprezenta fie integral studiu individual, fie o parte ore didactice desfășurate împreună cu coordonatorul lucrării de finalizare a studiilor, iar altă parte ore de pregătire individuală. Evaluarea la această activitate se face de cadrul didactic coordonator al lucrării de finalizare a studiilor și poate fi și de tip calificativ (admis/respins). Conținutul și modalitatea de desfășurare a acestei activități se vor detalia în Fișa disciplinei.

Articolul 13.

(1) Se va introduce în planul de învățământ la toate programele de studii universitare de masterat, în anul I de studii, semestrul I, disciplina *Etica cercetării*, cu caracter obligatoriu, cu o durată de minimum 14 ore de curs, având alocate 2 credite. Creditele alocate acestei discipline sunt incluse în cele 60 de credite obligatorii/an.

(2) În cazul studenților-doctoranzi, se va introduce în fiecare program de pregătire individuală o disciplină care va aborda aspecte de *etică și integritate academică și etică a cercetării*, cu caracter obligatoriu, cu o durată de minimum 14 ore de curs, având alocate minimum 2 credite.

Articolul 14.

Se va introduce în planul de învățământ la toate programele de studii universitare de licență și masterat, în fiecare semestru, **disciplina facultativă „Voluntariat”**, menționate cu 60 de ore de activități practice/semestru, având alocate 2 credite/semestru (suplimentare față de orele și creditele minimale).

Articolul 15.

(7) Programele de studii universitare de licență, a căror denumire și misiune vizează explicit pregătirea profesorilor pentru învățământul preuniversitar (ex.: programele de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare), vor integra în propriile planuri de învățământ grupul de discipline specifice pregătirii personalului didactic, cu statutul academic de discipline obligatorii. Toate celelalte programe de studii vor include la finalul propriilor planuri de învățământ următoarea mențiune: *„Studenții care doresc să opteze și pentru o carieră didactică (în învățământul preuniversitar sau universitar) trebuie să finalizeze cursurile Programului de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică și să obțină Certificatul de absolvire a Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD) din cadrul UVT. Pentru mai multe informații, accesați linkul: <https://dppd.uvt.ro>”*.

Articolul 16.

(1) Planurile de învățământ ale programelor de studii universitare de **licență** vor respecta prevederile standardelor de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclul I de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul

Superior (ARACIS) în ceea ce privește numărul minim și maxim săptămânal de ore didactice, corespunzătoare activităților didactice aferente disciplinelor obligatorii și opționale. Orele aferente disciplinelor facultative se adaugă numărului de ore menționat anterior. Numărul mediu de ore pe săptămână trebuie să fie respectat la nivelul fiecărui an de studii. În situații bine argumentate, cu aprobarea prorectorului de resort, respectarea numărului mediu de ore pe săptămână se poate îndeplini și la nivelul întregului ciclu de studii. Orele aferente activităților de practică se includ sau nu în numărul total de ore, în funcție de prevederile standardelor de calitate specifice. Orele aferente activității de elaborare a lucrării de licență trebuie să fie incluse în numărul total de ore pe săptămână care să respecte intervalul minim/maxim menționat de standardele de calitate specifice.

(2) Planurile de învățământ ale programelor de studii universitare de **masterat** vor respecta la nivelul fiecărui an de studii prevederile standardelor de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclul II de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), în ceea ce privește numărul minim săptămânal de ore didactice, corespunzătoare activităților didactice aferente disciplinelor obligatorii și opționale, putând depăși acest număr doar cu orele aferente activității de elaborare a lucrării de disertație. La ciclul de studii universitare de masterat, orele de practică nu se includ în numărul minim de ore de activități didactice. Prin excepție, pentru programele de studii universitare de masterat cu un volum de muncă total prevăzut de 60 de credite, numărul minim săptămânal de ore poate depăși cu cel mult 25% numărul minim de ore stabilit de standardele de calitate specifice elaborate de ARACIS.

(3) Planurile de învățământ se dimensionează și în funcție de criteriul financiar.

Articolul 17.

(1) Planurile de învățământ ale programelor de studii universitare de licență și de masterat vor conține în mod obligatoriu stagii de practică. Orele de practică se desfășoară comasat, în afara celor 14 săptămâni de activitate didactică, sau pe parcursul celor 14 săptămâni de activitate didactică. Durata, numărul de ore aferent acestora, perioada de desfășurare și anii și semestrele de studii în care sunt prevăzute trebuie să fie în acord cu standardele de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclurile I și II de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii, elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS). **În planurile de învățământ se va menționa numărul total de ore de practică pe care studenții trebuie să îl efectueze pe parcursul unui semestru.** Numărul de credite aferente stagiilor de practică va fi direct corelat cu numărul de ore de practică desfășurate de studenți și este inclus în cele 60 credite obligatorii/an, cu excepția cazurilor în care stagiul de practică are regim facultativ. Numărul maxim obligatoriu de ore de practică ce pot fi prevăzute într-un semestru într-un plan de învățământ al unui program de studii universitare de licență este de 126.

(2) În învățământul superior **artistic și sportiv**, practica studenților se desfășoară în instituții de învățământ superior, în centre de proiectare, ateliere artistice, spații destinate activității sportive de performanță, săli de spectacole, de concerte și de cinema, studiouri de radio, de televiziune,

cinematografice și de înregistrări, ateliere de fotografie, studiouri muzicale, unități de producție teatrale și cinematografice, instituții mass-media, precum și în instituții cu profil artistic sau sportiv, pe bază de parteneriat instituțional.

Articolul 18.

(1) Prin excepție de la prevederile articolelor 11 și 12 al prezentului regulament, pentru programele de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare, organizate în conformitate cu prevederile *Ordinului Ministrului Educației nr. 4693 din 12 iunie 2024 pentru aprobarea Metodologiei privind înființarea, structura planurilor de învățământ și organizarea programelor de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare*, nu se includ în planurile de învățământ cu caracter obligatoriu disciplinele *Consiliere profesională și orientare în carieră, Scriere academică și Competențe de antreprenariat*, disciplinele complementare care formează competențe transversale (DCT) vor avea caracter facultativ, iar disciplinele *Educație fizică și Limbă străină* vor avea caracter obligatoriu timp de 2 semestre, conform aceluiași prevederi menționate la alineatul (3) de la articolul 11 al prezentului regulament, și caracter facultativ în cel puțin alte două semestre.

(2) Disciplinele de tipul „Metodologia cercetării” și cele aferente elaborării lucrării de licență se includ în componenta psihopedagogică a planurilor de învățământ.

(3) Structura planului de învățământ al programelor de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare, care vor conduce la obținerea de către absolvenți a unui număr de minimum 240 de credite transferabile, conform ECTS/SECT, repartizate pe o durată de 4 ani de studiu, și a unui nivel de calificare 6 conform Cadrului Național al Calificărilor, trebuie să respecte următoarea structură:

- 90 de credite vor fi alocate disciplinelor de specialitate psihopedagogică – dintre care 50 de credite trebuie alocate disciplinelor de practică pedagogică, organizate în colaborare cu unități de învățământ preuniversitar de aplicație;
- câte 75 de credite vor fi alocate fiecărei specializări;
- disciplinele fundamentale din cele 2 domenii de licență vor cumula 48 de credite;
- disciplinele de specializare pentru cele 2 specializări vor cumula 84 de credite;
- disciplinele complementare vor cumula minimum 18 credite (la care se adaugă creditele suplimentare obligatorii pentru disciplina Educație fizică – 1 credit/semestru);
- disciplinele opționale trebuie să cumuleze 60 de credite (cumulat, discipline psihopedagogice și discipline aferente celor 2 specializări);
- planul de învățământ trebuie să cuprindă discipline facultative care să cuantifice cel puțin 24 de credite.

(4) Admiterea la programele de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare include o varietate de instrumente de evaluare - minimum o probă eliminatorie: „Abilități de comunicare și aptitudini”, astfel încât să se asigure selecția unor studenți cu potențial și cu motivație ridicată pentru cariera didactică.

(5) Examenul de finalizare de studii la acest tip de program de studii va consta în susținerea a două probe: un examen scris din cele două specializări și didactica acestora în învățământul

preuniversitar și susținerea unei lucrări de licență de tip cercetare-acțiune în domeniul predării, învățării și evaluării disciplinei/disciplinelor pe care viitorul absolvent urmează să o/le predea.

Articolul 19. Toate disciplinele urmate de student în cadrul traseului de învățare, indiferent de caracterul lor, vor fi menționate în suplimentul de diplomă, cu indicarea numărului de credite dobândite la fiecare disciplină, precum și a notelor/calificativelor obținute și a rezultatelor învățării dobândite.

Articolul 20.

(1) Pentru fiecare program de studii universitare de licență și de masterat se numește un responsabil de program de studii, la propunerea directorului departamentului academic care gestionează respectivul program de studii, cu avizul Consiliului departamentului și aprobarea Consiliului facultății.

(2) Printre atribuțiile responsabilului de program de studii se regăsesc:

- coordonează procesul de elaborare a planului de învățământ și revizuire a programului de studii, conform prevederilor prezentului regulament (inclusiv art. 7), sub monitorizarea directorului departamentului academic care gestionează respectivul program de studii;
- coordonează procesul de elaborare a rapoartelor de autoevaluare a programului de studii universitare, alături de echipa stabilită prin decizie a Consiliului departamentului, la propunerea directorului de departament;
- menține legătura cu comisia de evaluare externă ARACIS în cadrul procesului de evaluare externă a programului de studii universitare, alături de directorul de departament și decanul facultății;
- convoacă și coordonează întâlnirile periodice ale colectivului de cadre didactice care predau la respectivul program de studii, în urma consultării cu directorul departamentului academic care gestionează respectivul program de studii;
- propune directorului departamentului academic care gestionează programul de studii adoptarea de măsuri care să sprijine desfășurarea procesului educațional la respectivul program de studii, în conformitate cu concluziile întâlnirilor colectivului cadrelor didactice care predau la respectivul program de studii;
- centralizează de la tutorii de an lista cu studenții cu dificultăți de învățare și o transmite către SCSS-UVT;
- centralizează și analizează rezultatele evaluărilor inițiale ale studenților din anul 1;
- propune directorului departamentului academic care gestionează programul de studii organizarea de activități didactice remediale ce să sprijine studenții să acumuleze acele cunoștințe și abilități de bază necesare pentru a parcurge respectivul program de studii universitare de licență, dacă acest lucru se impune în urma analizei rezultatelor evaluărilor inițiale ale studenților din anul 1, pe baza concluziilor acestora;
- comunică permanent cu directorul departamentului academic care gestionează programul de studii și cu tutorii de an de la respectivul program de studii cu privire la orice aspect relevant în desfășurarea procesului educațional;
- orice alte atribuții stabilite prin decizie a Consiliului facultății.

(3) Pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat în cadrul căruia există programe de studii universitare de masterat acreditate se va numi un responsabil de domeniu de studii universitare de masterat, la propunerea directorului departamentului academic care gestionează respectivul program de studii, cu avizul Consiliului departamentului și aprobarea Consiliului facultății.

(4) Printre atribuțiile responsabilului de domeniu de studii universitare de masterat se regăsesc:

- menține legătura cu comisia de evaluare externă ARACIS în cadrul procesului de evaluare externă a programului de studii universitare, alături de directorul de departament și decanul facultății;
- coordonează procesul de elaborare a rapoartelor de autoevaluare a domeniului de studii universitare de masterat, alături de echipa stabilită prin decizie a Consiliului departamentului, la propunerea directorului de departament;
- se asigură de armonizarea aspectelor comune la nivel de domeniu ale programelor de studii universitare de masterat acreditate în respectivul domeniu de studii;
- orice alte atribuții stabilite prin decizie a Consiliului facultății.

Articolul 21.

(1) La data aprobării prezentului regulament de către Senatul UVT se abrogă *Regulamentul privind elaborarea planurilor de învățământ pentru programele de studii din Universitatea de Vest din Timișoara*, aprobată în ultima sa ediție (a XI-a) prin Hotărârea Senatului UVT nr. 72 din 28 iulie 2022.

(2) Prevederile prezentului regulament se aplică pentru planurile de învățământ ale programelor de studii universitare de licență și de masterat aferente promoțiilor care încep studiile universitare la UVT începând cu anul universitar 2025-2026.

Anexa 1 – termeni și expresii

(1) Educația este ansamblul proceselor de punere în aplicare a programelor și activităților de învățare și formare de rezultate ale învățării. Educația include atât activitățile de învățare în context formal, cât și în context non-formal sau informal. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(2) Educația și formarea profesională reprezintă ansamblul coerent și continuu de activități și experiențe de învățare prin care trece subiectul învățării pe întreaga durată a traseului său educațional-formativ. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(3) Învățământul reprezintă un serviciu public organizat în condițiile unui regim juridic de drept public în scopul educării și formării profesionale a cetățenilor. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(4) Rezultatele învățării sunt enunțuri care se referă la ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă un cursant la terminarea unui proces de învățare și care sunt definite sub formă de cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(5) Cunoștințele reprezintă rezultatul asimilării de informații prin învățare. Cunoștințele reprezintă ansamblul de fapte, principii, teorii și practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studiu. În contextul Cadrului european al calificărilor, cunoștințele sunt descrise ca teoretice și/sau faptice. Cunoștințele se exprimă prin următorii descriptori: cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific, explicare și interpretare. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(6) Abilitatea (skill) reprezintă capacitatea de a aplica și de a utiliza cunoștințe pentru a duce la îndeplinire sarcini și pentru a rezolva probleme. Abilitățile sunt descrise ca fiind cognitive (implicând utilizarea gândirii logice, intuitive și creative) sau practice (implicând dexteritate manuală și utilizarea de metode, materiale, unelte și instrumente). Abilitățile se exprimă prin următorii descriptori: aplicare, transfer și rezolvare de probleme, reflecție critică și constructivă, creativitate și inovare. (Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții, Anexa 1)

(7) Responsabilitate și autonomie (responsibility and autonomy) înseamnă capacitatea cursantului de a aplica în mod autonom și responsabil cunoștințele și abilitățile sale. (Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea

pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții, Anexa 1)

(8) Competența reprezintă capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, aptitudini și abilități personale, sociale și/sau metodologice în situații de muncă sau de studiu pentru dezvoltarea profesională și personală. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(9) Competențele profesionale sunt un ansamblu unitar și dinamic de cunoștințe și abilități. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(10) Competențele transversale reprezintă achiziții valorice și atitudinale care depășesc un anumit domeniu/program de studiu și se exprimă prin următorii descriptori: autonomie și responsabilitate, interacțiune socială, dezvoltare personală și profesională. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(11) Evaluarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care se stabilește faptul că o persoană a dobândit anumite cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie într-un domeniu de studii. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(12) Certificarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care se confirmă în mod formal rezultatele învățării dobândite de persoana care învață, în urma unui proces de evaluare. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(13) Calificarea este rezultatul formal al unui proces de evaluare și validare, care este obținut atunci când o autoritate sau un organism competent stabilește că o persoană a dobândit rezultate ale învățării corespunzătoare unor standarde prestabilite. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(14) Validarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care se confirmă că rezultatele învățării dobândite de o persoană, evaluate și certificate, corespund cerințelor specifice pentru o unitate sau o calificare. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(15) Recunoașterea formală a rezultatelor învățării înseamnă procesul în baza căruia o autoritate competentă acordă un statut oficial rezultatelor învățării dobândite, în vederea frecventării unor programe de studii suplimentare sau a încadrării în muncă, prin:

a) acordarea de calificări: certificate, diplome sau titluri;

b) validarea învățării non-formale și informale;

c) acordarea de echivalențe, de credite sau de derogări. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(16) Unitatea de rezultate ale învățării reprezintă partea unei calificări care cuprinde un set coerent de cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie, care pot fi evaluate și validate. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(17) Cadrul european al calificărilor - CEC (European Qualifications Framework EQF) este un instrument de corespondență între diferitele cadre sau sisteme și niveluri ale calificărilor, fiind un cadru comun de referință cu opt niveluri, exprimate ca rezultate ale învățării. Asigură îmbunătățirea transparenței și a recunoașterii aptitudinilor și competențelor și presupune definirea descriptorilor pentru fiecare nivel și stabilirea unor criterii de corelare. Sprijină practicile existente în materie de recunoaștere datorită faptului că asigură un nivel sporit de încredere, înțelegere și comparabilitate a calificărilor. Aceasta poate facilita procesul de recunoaștere în scopuri profesionale și de învățare.

EQF/CEC - Cadrul european al calificărilor pentru învățare pe tot parcursul vieții este un instrument de referință pentru a compara nivelurile de calificare ale diferitelor sisteme de calificări și care promovează atât învățarea de-a lungul vieții, cât și egalitatea de șanse în societatea bazată pe cunoaștere, precum și continuarea integrării cetățenilor pe piața europeană a muncii, respectând în același timp marea diversitate a sistemelor naționale de educație. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(18) Cadrul național al calificărilor este un instrument pentru clasificarea calificărilor în conformitate cu un set de criterii care corespund unor niveluri specifice de învățare atinse, ale cărui scopuri sunt integrarea și coordonarea subsistemelor naționale de calificări și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și societatea civilă. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 188, alineatul (1))

CNC ține cont și este corelat cu Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții (EQF/CEC). CNC este structurat pe 8 niveluri de calificare, fiecare nivel fiind definit de un set de descriptori care indică rezultatele învățării relevante, exprimate sub formă de cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie. CNC, formatul și conținutul acestuia se aprobă prin hotărâre a Guvernului României, inițiată de Ministerul Educației. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 188, alineatul (2))

CNC permite recunoașterea, măsurarea și relaționarea tuturor rezultatelor învățării dobândite în contexte de învățare formale, non-formale și informale și asigură coerența calificărilor și a titlurilor certificate. Existența unui cadru național al calificărilor contribuie la evitarea duplicării și suprapunerii calificărilor, îi ajută pe cei ce învață să ia decizii în cunoștință de cauză privind planificarea carierei și facilitează evoluția profesională, în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 188, alineatul (4))

CNC contribuie la asigurarea calității sistemului de educație și formare profesională și sprijină mobilitatea cursanților și absolvenților. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 188, alineatul (5))

(19) Autoritatea Națională pentru Calificări este instituție publică cu personalitate juridică în coordonarea Ministerului Educației, cu atribuții în materie de calificări. ANC îndeplinește rolul de Punct național de coordonare pentru Cadrul european al calificărilor. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 194)

(20) Învățarea realizată în contexte formale are un caracter intențional și se desfășoară într-un cadru organizat, structurat, coerent și prestabilit anterior debutului procesului, dedicat în mod specific învățării. Acesta cuprinde în mod obligatoriu elemente precum: curriculum și obiective educaționale explicit formulate, derularea învățării într-o instituție de învățământ superior sau în altă organizație furnizoare de educație, evaluarea și certificarea rezultatelor învățării dobândite prin documente oficiale, reglementate potrivit legislației în vigoare. Învățarea formală se realizează în instituții de învățământ superior/organizații furnizoare de educație, în urma parcurgerii procesului de acreditare conform legii. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 182, alineatul (2) și articolul 183, alineatul (1))

(21) Învățarea realizată în contexte non-formale are un caracter intențional și se desfășoară în afara sistemului formal de educație și formare, prin intermediul unor activități planificate și în cadrul cărora există o formă de susținere a procesului de învățare, în baza următoarelor caracteristici:

- a) se realizează cu participare voluntară;
- b) include o formă de suport de curs pentru participanți;
- c) se poate desfășura pe baza unui curriculum și a unor obiective educaționale. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 180, alineatul (3))

Învățarea în contexte non-formale se realizează la locul de muncă, în instituții culturale precum muzee, teatre, centre culturale, biblioteci, centre de documentare, cinematografe, case de cultură, centre de tineret, cluburi sportive și asociații sportive universitare, precum și prin asociații profesionale, culturale, sindicate și organizații neguvernamentale. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 183, alineatul (2))

(22) Învățarea în context informal poate avea sau nu un caracter intențional și rezultă din activitățile și experiențele zilnice ale unei persoane, nefiind organizată sau structurată în ceea ce privește obiectivele, durata sau sprijinul acordat procesului, fiind dobândite rezultate ale învățării. Acestea pot fi luate în considerare în contextul măsurilor de validare care pot identifica, documenta, evalua și/sau certifica rezultatele învățării unei persoane. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 183, alineatul (3))

Învățarea informală este, de regulă, neintenționată și se realizează în timpul desfășurării activităților curente în familie, la locul de muncă, în comunitate și în rețele sociale, a activităților de voluntariat, sportive ori culturale sau a altora asemenea. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 183, alineatul (3))

(23) Portofoliul educațional reprezintă un instrument care facilitează identificarea, documentarea, evaluarea și certificarea rezultatelor învățării și ale competențelor personale și valorificarea acestora în parcursul academic și profesional și în inserția pe piața muncii a fiecărui individ. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 192, alineatul (1))

Portofoliul educațional conține dovezi ale rezultatelor învățării, dobândite în contexte formale, non-formale și informale de educație. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 192, alineatul (2))

Portofoliul educațional integrează și instrumentele europene care evidențiază rezultatele învățării unei persoane, cum ar fi Europass și Youthpass. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 192, alineatul (3))

(24) Idealul educațional al învățământului superior constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 2)

(25) Autonomia instituțională este gradul de autogovernare necesar pentru luarea unei decizii eficiente de către instituțiile de învățământ superior cu privire la standardele lor academice, munca, managementul și activitățile conexe. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(26) Clasificarea internațională standard a educației (ISCED-F 2013) este clasificarea internațională de referință pentru organizarea programelor de educație și a calificărilor aferente pe domenii și niveluri educaționale. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(27) Programul de studii universitare cuprinde totalitatea activităților de proiectare, organizare, predare, conducere și realizare efectivă a învățării, aplicare practică, cercetare și evaluare care conduc la o calificare universitară. Activitățile de predare, aplicare practică, cercetare și evaluare sunt descrise în curriculumul programului de studii în concordanță cu Sistemul european al creditelor transferabile, denumit în continuare ECTS, exprimându-se în credite ECTS. **Curriculumul programului de studii (planul de învățământ)** universitare cuprinde ansamblul de discipline ce conduce la o calificare universitară, are ca scop rezultate așteptate ale învățării și este concordant cu nivelul calificării definit în Cadrul național al calificărilor (CNC). Rezultatele așteptate ale învățării sunt corelate cu competențele solicitate de ocupațiile corespunzătoare, conform standardelor ocupaționale și/sau Clasificării Europene a Ocupațiilor, denumită în continuare ESCO. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 28)

(28) Programul de studii integrat se definește ca totalitatea activităților de proiectare, învățare, predare, cercetare, aplicații practice și evaluare, planificate astfel încât să ducă la o calificare universitară certificată printr-o diplomă și printr-un supliment la diplomă. Curriculumul acestui tip de program este elaborat și organizat în comun de mai multe instituții de învățământ superior din Spațiul european al învățământului superior și conduce la o diplomă comună sau la diplome duble/multiple. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 28, alineatul (12))

Programele de studii integrate sunt programe de învățământ superior elaborate în comun, puse în aplicare și recunoscute pe deplin de două sau mai multe instituții de învățământ superior din Spațiul

europăean al învățământului superior. Programele comune pot fi puse în aplicare la orice nivel din învățământul superior, și anume, licență, masterat sau doctorat, sau chiar pentru un ciclu scurt. Programele comune pot fi naționale, atunci când toate instituțiile de învățământ superior implicate sunt din aceeași țară, sau transnaționale/ internaționale, atunci când cel puțin două țări diferite sunt reprezentate în rândul instituțiilor de învățământ superior implicate. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(29) Programele de studii în domeniile învățării științelor exacte, ingineriei și matematicii, denumite STIM, sunt programe de studii din ramurile de știință: matematică, fizică, chimie și inginerie chimică, informatică, arhitectură și urbanism, știința mediului, biologie, biochimie și științe ingineresti. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(30) Specializarea reprezintă o arie dintr-un domeniu științific care, în urma parcurgerii unui program de studii universitare, conduce la o calificare. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(31) Beneficiarii direcți ai educației sunt studenții, studenții-doctoranzi, precum și cursanții cuprinși într-o formă de educație în care învățarea se realizează în contexte formale. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 222)

(32) Beneficiarii indirecti ai educației sunt angajatorii, angajații, familiile beneficiarilor direcți și, într-un sens larg, întreaga societate. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 222)

(33) Succesul academic al unui student pe parcursul unui program de studii este determinat prin verificarea dobândirii rezultatelor așteptate ale învățării prin evaluări de tip examen și prin evaluarea pe parcurs. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 37, alineatul (1))

(34) Principiile învățământului superior centrat pe student au drept scop:

- a) interacțiunea susținută, între studenți și profesori, pentru motivarea studiului disciplinelor predate;
- b) cooperarea între studenți pentru a încuraja învățarea reciprocă, colaborarea și dialogul între membrii comunității academice;
- c) învățare activă susținută prin diverse strategii, metode și tehnici pentru responsabilizarea studenților de a-și dezvolta gândirea critică și de a participa la dirijarea dobândirii propriilor cunoștințe;
- d) îmbunătățirea continuă a învățării progresive, pe bază de evaluări sumative;
- e) învățarea eficientă prin stabilirea realistă a timpului necesar de predare, studiu individual și de evaluare;
- f) comunicarea și clarificarea așteptărilor – rezultate ale învățării preconizate, precum și a criteriilor de evaluare;
- g) respectarea diferitelor moduri și talente de învățare pe baza diversității. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 121, alineatul (4))

(35) Creditele de studii transferabile reprezintă volumul de muncă necesar pentru acumularea unui set coerent de rezultate ale învățării. Creditele de studii se cuantifică în valori numerice întregi. Un credit de studii transferabil este echivalent cu numărul de ore prevăzut în Ghidul utilizatorului sistemului european de transfer și acumulare a creditelor (ECTS).

Volumul de muncă este o estimare a timpului de care are nevoie un student sau cursant, în mod tipic, pentru a finaliza activitățile de învățare, aplicare practică, cercetare și evaluare cuprinse în curriculum, precum și cele de studiu individual. Volumul de muncă al unui student nu poate fi mai mic decât cel corespunzător unui număr anual de 60 de credite de studiu transferabile.

Durata totală cumulată a ciclului de studii universitare de licență și de masterat corespunde obținerii a cel puțin 300 de credite de studii transferabile. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 50)

(36) Formele de organizare a programelor de studii sunt:

- a) **cu frecvență**, caracterizată prin activități de învățământ și/sau de cercetare programate pe întreaga durată a unei zile, specifice fiecărui program de studii universitare, respectiv ciclu de studii universitare, aproximativ uniform distribuite săptămânal/zilnic pe parcursul semestrului și care presupune întâlnirea studenților cu cadrele didactice și de cercetare în spațiul universitar. Unele activități de învățământ și/sau de cercetare din cadrul programelor de studii organizate la forma de învățământ cu frecvență se pot desfășura în mod sincron, prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice, prevăzute în standardele de calitate elaborate și aprobate de ARACIS în mod diferențiat pentru fiecare domeniu de studii;
- b) **cu frecvență redusă**, caracterizată prin activități dedicate mai ales unor cursuri de sinteză și pregătirii aplicative, programate în mod compact și periodic, presupunând prezența fizică în spațiul universitar a studenților și cadrelor didactice de predare, completate de alte mijloace de pregătire specifice învățământului la distanță, precum cele realizate prin intermediul unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice;
- c) **la distanță**, caracterizată prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice, activități de autoînvățare și autoevaluare, completate de activități specifice de tutorat, presupunând o combinație de activități educaționale și de cercetare la distanță și față în față. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 32, alineatul (1))

Activitățile de evaluare continuă și evaluare sumativă de tip examen se pot realiza în condițiile întâlnirii nemijlocite în spațiul universitar a studenților cu cadrele didactice și de cercetare și pot implica utilizarea resurselor electronice, informatice și de comunicații specifice sau în regim online, cu respectarea standardelor minime privind organizarea aprobate prin ordin al ministrului educației. Examenele de finalizare a studiilor, pentru toate formele de organizare a programelor de studii, se realizează în condițiile întâlnirii nemijlocite în spațiul universitar a studenților cu cadrele didactice și de cercetare. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 32, alineatul (2))

Programele de studii universitare de scurtă durată se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță.

Programele de studii universitare de licență se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță.

Programele de studii universitare de masterat se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență și cu frecvență redusă.

Programele de studii universitare de masterat se pot organiza și la forma de învățământ la distanță, în domeniile și conform condițiilor stabilite prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, în urma consultării ARACIS.

Programele de studii universitare de doctorat se pot organiza, de regulă, la forma de învățământ cu frecvență.

Prin excepție, programele de studii universitare de doctorat se pot organiza și la forma de învățământ cu frecvență redusă.

Pot organiza programe de studii universitare la formele de învățământ cu frecvență redusă și la distanță numai instituțiile de învățământ superior care au acreditat programul de studii respectiv la forma de învățământ cu frecvență.

(37) Activitățile didactice la distanță presupun:

- a) existența materialelor de studiu adaptate studiului individual, realizate în tehnologia ID;
- b) desfășurarea acestora online în sistem asincron sau sincron;
- c) existența la nivel instituțional a mijloacelor și platformelor informatice care să se asigure predarea-învățarea-evaluarea și comunicarea specifice ID;
- d) asigurarea accesului studenților și întregului personal implicat în procesul didactic la platformele informatice și resursele acestora;
- e) existența instrumentelor adecvate pentru monitorizarea și înregistrarea activităților de predare, învățare și evaluare desfășurate în acest sistem. (Standardele specifice și ghidul privind evaluare externă a calității programelor de studii universitare la formele de învățământ la distanță și învățământ cu frecvență redusă aferente Comisiei de specialitate nr. 13 ID/IFR a ARACIS)

(38) Activitățile didactice față în față presupun:

- a) activități programate în prealabil și anunțate în timp util prin orar care se pot desfășura în campusul universitar sau în sistem online sincron, de exemplu prin sisteme de tip video conferință. În această variantă de desfășurare a activităților se va asigura înregistrarea acestora;
- b) obligativitatea participării studenților la aceste activități. (Standardele specifice și ghidul privind evaluare externă a calității programelor de studii universitare la formele de învățământ la distanță și învățământ cu frecvență redusă aferente Comisiei de specialitate nr. 13 ID/IFR a ARACIS)

(39) Activitățile didactice online – formă de organizare a activităților și de asigurare a resurselor asociate unei discipline în care instruirea și comunicarea sunt realizate în principal prin utilizarea Internetului. Procesul de instruire (predare, învățare și evaluare) este realizat la distanță în mod sincron și/sau asincron, utilizând diferite echipamente (laptop, telefon mobile, tabletă etc.) cu acces la internet. (Standardele specifice și ghidul privind evaluare externă a calității programelor de studii universitare la formele de învățământ la distanță și învățământ cu frecvență redusă aferente Comisiei de specialitate nr. 13 ID/IFR a ARACIS)

(40) Activități didactice online sincrone reprezintă acele activități didactice la care studenții și cadrele didactice participă în același timp, dar în locații separate, în general altele decât campusul universitar. Instruirea sincronă implică o strategie de învățare structurată, în care activitățile didactice sunt programate la ore anunțate din timp și se adresează unor formații de studiu numite clase virtuale, iar studenții beneficiază de interacțiuni în timp real. Aceste cursuri pot fi oferite prin videoconferință, conferință web, conferință audio etc. (Standardele specifice și ghidul privind evaluare externă a calității programelor de studii universitare la formele de învățământ la distanță și învățământ cu frecvență redusă aferente Comisiei de specialitate nr. 13 ID/IFR a ARACIS)

(41) Activități didactice online asincrone reprezintă acele activități didactice în care studenții nu participă la procesul educațional în același timp cu cadrele didactice, iar conținutul învățării este furnizat prin resurse de studiu la care studenții au acces. Instruirea are la bază materiale dedicate studiului individual, în format tipărit sau digital, implementate pe platforme specializate de management al predării, învățării și evaluării de tip e-learning. Activitățile didactice online asincrone nu implică interacțiuni în timp real între participanți. (Standardele specifice și ghidul privind evaluare externă a calității programelor de studii universitare la formele de învățământ la distanță și învățământ cu frecvență redusă aferente Comisiei de specialitate nr. 13 ID/IFR a ARACIS)

(42) Studiile universitare de scurtă durată corespund, de regulă, unui număr de 120 de credite de studii transferabile, conform ECTS/SECT, și se finalizează prin nivelul 5 din CNC. Durata specifică a studiilor universitare de scurtă durată este de 2 ani și corespunde unui număr de minimum 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii. Pot participa la admiterea la studii universitare de scurtă durată absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau diplomă echivalentă. Absolvenții cu diplomă de absolvire a ciclului de studii de scurtă durată pot continua studiile în cadrul ciclului I - studii universitare de licență, prin participarea la examenul de admitere. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolele 52-53)

(43) Programele de studii universitare de licență reprezintă ciclul I de studii universitare și corespund unui număr cuprins între minimum 180 și maximum 240 de credite de studii transferabile, conform ECTS/SECT, sau între minimum 240 și maximum 300 de credite, în cazul dublei specializări, și se finalizează prin nivelul 6 din CNC. La învățământul cu frecvență, durata specifică a studiilor universitare de licență este de 3-4 ani, după caz, și corespunde unui număr de minimum 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii. Durata programelor de studii universitare de licență în domeniile artele spectacolului, științe ingineresti, științe juridice și teologie pastorală este de 4 ani, pentru cele din domeniul muzică este de 3 sau 4 ani, în funcție de specializare, iar pentru cele din domeniile științe militare, informații și ordine publică este de 3 sau 4 ani, în funcție de arma sau serviciul și specialitatea militară. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 54)

(44) Programele de studii universitare de masterat reprezintă al II-lea ciclu de studii universitare și se finalizează prin nivelul 7 din Cadrul european al calificărilor, denumit în continuare EQF/CEC, și din CNC. Acestea au, de regulă, durata de 1-2 ani și corespund unui număr minim de credite de studii transferabile, cuprins între 60 și 120. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 57)

Programele de studii universitare de masterat pot fi:

- a) masterat profesional, orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale;
- b) masterat de cercetare, orientat preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Programele de studii universitare de masterat de cercetare se organizează exclusiv la forma de învățământ cu frecvență;
- c) masterat didactic, organizat exclusiv la forma de învățământ cu frecvență. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 58)

În categoria programelor de studii universitare de masterat profesional se încadrează și programele de studii universitare de masterat de tip MBA/Executive MBA, ce oferă educație managerială, în concordanță cu tendințele și practicile pieței. Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 58)

(45) Ocupația este activitatea utilă, aducătoare de venit (în bani sau natură), pe care o desfășoară o persoană într-o unitate economico-socială. Aceasta se desfășoară în mai multe locuri de muncă ce implică sarcini similare și care necesită un set de abilități similare. Ocupația unei persoane poate fi exprimată prin funcția sau meseria exercitată de aceasta. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(46) Profesia este specialitatea (calificarea) obținută prin studii, iar ocupația este specialitatea (calificarea) exercitată efectiv la locul de muncă. Astfel, în unele cazuri profesia poate fi și ocupație, în altele nu.

(47) Clasificarea europeană a ocupațiilor - ESCO este clasificarea multilingvă europeană a aptitudinilor, competențelor și ocupațiilor. ESCO descrie, identifică și clasifică ocupațiile și competențele profesionale relevante pentru piața muncii din Uniunea Europeană și educație și formare profesională. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(48) Spațiul european al învățământului superior (SEIS) reprezintă un cadru de colaborare internațională dezvoltat în cadrul Procesului Bologna cu scopul îmbunătățirii compatibilității sistemelor de învățământ superior în vederea creșterii mobilității studenților, personalului și a cercetătorilor și creșterii angajabilității absolvenților, prin implementarea unor reforme structurale și utilizarea unor instrumente comune, consolidarea mecanismelor de asigurare a calității și cu respectarea valorilor fundamentale ale învățământului superior: autonomie, libertate academică și integritate, participarea studenților și a personalului în guvernarea instituției de învățământ superior, responsabilitatea publică pentru învățământul superior. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(49) Învățământul superior dual este forma de învățământ în care responsabilitățile cu privire la desfășurarea activităților de învățare, predare, aplicative, de cercetare și evaluare sunt partajate între instituția de învățământ superior acreditată și operatorii economici. Instituția de învățământ superior organizează și desfășoară activități de învățare, predare și evaluare, iar operatorii economici organizează activități de învățare prin muncă și participă la evaluare. Activitățile aplicative și de cercetare se pot desfășura atât la instituția de învățământ superior, cât și la operatorii

economici. Învățământul superior dual se organizează pentru ciclul scurt, ciclul I, ciclul II și ciclul III, prin doctorat profesional. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolele 90, 93)

(50) Învățarea pe tot parcursul vieții reprezintă totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană în orice etapă a vieții în contexte formale, non-formale și informale, având ca rezultat o îmbunătățire sau o actualizare a cunoștințelor, a abilităților și aptitudinilor, a competențelor și a atitudinilor sau participarea în societate dintr-o perspectivă personală, civică, socială sau legată de ocuparea forței de muncă, inclusiv prin asigurarea unor servicii de consiliere și orientare în carieră. Învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde învățământul superior, educația și formarea profesională, educația adulților, activitățile pentru tineret și alte tipuri de învățare din afara contextelor formale de educație și formare. În învățământul superior, învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde:

- a) formarea inițială realizată prin programele de studii universitare, organizate pe cele patru cicluri de studii, de nivel 5-8;
- b) formarea continuă, prin programele de studii postuniversitare;
- c) programe de formare profesională a adulților, de nivel 5;
- d) recunoașterea competențelor dobândite în contexte non-formale și informale;
- e) servicii de consiliere și orientare în carieră;
- f) activități pentru tineret. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 180)

(51) Educația adulților, ca o componentă a învățării pe tot parcursul vieții, reprezintă orice formă de învățământ non-profesional, după etapa de educație inițială, indiferent dacă aceasta are un caracter formal, non-formal sau informal. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 180, alineatul (6))

(52) Calitatea educației este ansamblul de caracteristici ale unui program de studii și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite standardele de calitate, precum și așteptările beneficiarilor. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(53) Evaluarea calității educației constă în examinarea multicriterială a măsurii în care o organizație furnizoare de educație/instituție de învățământ superior și programele furnizate de aceasta îndeplinesc standardele. Evaluarea calității educației vizează, în mod fundamental, învățarea, predarea și evaluarea, include mediul de învățare, dar și legăturile relevante cu cercetarea și inovarea. Procesul vizează și evaluarea facilităților și serviciilor oferite studenților sau cursanților, inclusiv prin măsurarea satisfacției acestora cu privire la acestea. Atunci când evaluarea calității este efectuată de însăși organizația furnizoare de educație/instituția de învățământ superior, aceasta ia forma evaluării interne. Evaluarea externă a calității se realizează de către o autoritate cu competență în domeniu. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 223, alineatul (3))

Evaluarea calității educației se realizează pe baza următoarelor elemente:

- a) **criteriul** – se referă la un aspect fundamental de organizare și funcționare a unei organizații furnizoare de educație/instituții de învățământ superior;

b) **standardul** – reprezintă descrierea cerințelor formulate în termeni de reguli sau rezultate, care definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație;

c) **indicatorul de performanță** – reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație/instituție de învățământ superior, prin raportare la standarde. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 225, alineatul (2))

Evaluarea externă a calității educației pentru programe și domenii de studii universitare, postuniversitare, inclusiv de formare profesională a adulților și a instituțiilor de învățământ superior și organizațiilor furnizoare de educație, se face la termenele stabilite în vederea acreditării, periodic, precum și la inițiativa acestora sau a Ministerului Educației. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 229, alineatul (1))

(54) Asigurarea calității educației în învățământul superior reprezintă un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale, precum și de elaborare, planificare și organizare de programe de studii, de nivel universitar și postuniversitar și de formare profesională a adulților, în vederea îndeplinirii standardelor. Respectivele acțiuni sunt derulate constant și includ un proces continuu de evaluare a calității educației, atât a organizațiilor furnizoare de educație/instituțiilor de învățământ superior, cât și a programelor și domeniilor de studii de nivel universitar și postuniversitar, pentru a asigura părțile interesate că standardele educaționale satisfăcătoare sunt menținute și îmbunătățite permanent.

Procesele de asigurare a calității contribuie la formarea încrederii beneficiarilor în capacitatea organizației furnizoare de educație de a oferi servicii de educație în conformitate cu standardele de calitate. Asigurarea calității educației trebuie să reprezinte o prioritate permanentă pentru orice organizație furnizoare de educație, precum și pentru angajații acesteia. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 223, alineatul (2))

Procesele de asigurare a calității trebuie organizate și implementate astfel încât să conducă la îmbunătățirea continuă a calității educației și să răspundă așteptărilor beneficiarilor, precum și să furnizeze informații comprehensive despre sistemul de învățământ superior. Acestea trebuie prezentate într-un mod transparent și să fie ușor accesibile tuturor persoanelor interesate. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 224, alineatul (1))

Prin asigurarea calității se exprimă capacitatea unei organizații furnizoare de educație/instituții de învățământ superior de a oferi programe și domenii de studii de nivel universitar și postuniversitar, în conformitate cu standardele prevăzute de legislația în vigoare. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 224, alineatul (2))

Asigurarea calității învățământului superior și a cercetării științifice universitare este o obligație a instituției de învățământ superior și o atribuție fundamentală a Ministerului Educației. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 112, alineatul (1))

Studentii sunt parteneri cu drepturi depline în procesul de asigurare a calității. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 112, alineatul (3))

Misiunea activităților de asigurare și evaluare a calității educației este de a contribui la consolidarea încrederii societății în învățământul superior românesc, parte a învățământului superior european, facilitând astfel recunoașterea studiilor efectuate și calificărilor acordate de instituțiile de învățământ superior, precum și mobilitatea studenților și absolvenților, atât în interiorul, cât și dincolo de granițele naționale. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 223, alineatul (3))

Principiile asigurării calității sunt:

- a) responsabilitatea organizațiilor furnizoare de educație/ instituțiilor de învățământ superior pentru asigurarea calității lor și a activităților pe care acestea le desfășoară;
- b) adaptarea la diversitatea instituțiilor, programelor și studenților;
- c) consolidarea unei culturi a calității;
- d) corelarea cu cerințele și așteptările studenților, ale angajatorilor, precum și ale tuturor părților interesate la nivelul societății;
- e) centrarea preponderent pe rezultate. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 221, alineatul (1))

Elementele și procesele de asigurare a calității și relațiile dintre ele se diferențiază în funcție de:

- a) tipul organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior și misiunea acesteia;
- b) ciclul de învățământ universitar din care face parte programul de studii evaluat sau domeniul de studii postuniversitare și de formare profesională a adulților;
- c) tipul și forma de organizare a programului de studii;
- d) procesul de evaluare a calității. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 225, alineatul (3))

Asigurarea și evaluarea calității educației se referă la următoarele domenii:

- a) capacitatea instituțională;
- b) eficacitatea educațională;
- c) managementul calității. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 226, alineatul (1))

Capacitatea instituțională, care rezultă din organizarea internă și din resursele disponibile, este descrisă prin următoarele criterii:

- a) structurile și procesele instituționale de tip managerial și administrativ, care implică studenții și alte părți interesate;
- b) baza materială și optimizarea utilizării acesteia;
- c) resurse umane adecvate și proceduri transparente de recrutare a personalului, elaborate în condițiile legii;
- d) resursele financiare;
- e) digitalizarea proceselor instituționale;

f) colectarea, analiza și utilizarea datelor în vederea eficientizării proceselor și adoptării unor politici manageriale la nivel instituțional, politicilor bazate pe evidențe. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 226, alineatul (2))

Eficacitatea educațională, care constă în mobilizarea de resurse cu scopul de a se obține rezultatele așteptate ale învățării, este descrisă prin următoarele criterii:

- a) conținutul și relevanța programelor de studii;
- b) concordanța dintre curriculum și calificare;
- c) învățarea, predarea și evaluarea centrate pe student;
- d) accesibilitatea și eficiența resurselor și a serviciilor de sprijin adecvate învățării;
- e) rezultatele învățării;
- f) inserția și retenția pe piața muncii a absolvenților în acord cu nivelul calificării obținute;
- g) proceduri și practici cu privire la concursul de admitere, la parcursul, recunoașterea și echivalarea studiilor, precum și la certificarea rezultatelor;
- h) procesul de internaționalizare;
- i) rezultatele cercetării științifice. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 226, alineatul (3))

Managementul calității este descris prin următoarele criterii:

- a) strategii și proceduri pentru asigurarea calității, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, care implică studenții, angajatorii și alte părți interesate și sunt aplicate în mod consecvent și transparent;
- b) funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, conform legii;
- c) proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii și activităților desfășurate, care implică studenții, angajatorii și alte părți interesate;
- d) proceduri de evaluare periodică a calității activităților personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ;
- e) baze de date actualizate sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității;
- f) transparența informațiilor de interes public, inclusiv a celor privitoare la programele și domeniile de studii oferite, precum și cu privire la certificatele, diplomele și calificările aferente;
- g) respectarea termenelor și a standardelor privind raportările prevăzute de legislația în vigoare;
- h) participarea în procesele de evaluare externă, conform legii. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 226, alineatul (4))

(55) Îmbunătățirea calității educației presupune planificare, implementare, evaluare și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri în raport cu standardele prevăzute de legislația în vigoare. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 224, alineatul (3))

(56) Acreditarea este procesul prin care instituția de învățământ superior/organizația interesată, pe baza evaluării externe, dobândește dreptul de organizare a procesului de admitere, de desfășurare a procesului de învățământ, de organizare a examenelor de finalizare a studiilor și de a

emite diplome și certificate recunoscute de Ministerul Educației, la nivel instituțional sau de programe/domenii de studii, certificat printr-o hotărâre a Guvernului/ordin al ministrului educației, conform prevederilor Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

Acreditarea organizațiilor furnizoare de educație/ instituțiilor de învățământ superior și a programelor/domeniilor lor de studii de nivel universitar și postuniversitar este parte a evaluării externe a calității, prin care se certifică respectarea standardelor pentru organizarea și funcționarea acestora. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 223, alineatul (4))

Acreditarea presupune parcurgerea a două procese succesive:

- a) autorizarea de funcționare provizorie, care acordă dreptul de a organiza admitere la studii și de a desfășura proces de învățământ;
- b) acreditarea, care acordă, alături de drepturile prevăzute la litera a), și dreptul de a organiza, după caz, studii de scurtă durată, de licență, de masterat, de doctorat, studii postuniversitare și de formare profesională a adulților și examene de finalizare a acestor studii, precum și dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 230, alineatul (2))

Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se realizează, distinct, pe fiecare ciclu de studii, după cum urmează:

- a) pentru fiecare program de studii din cadrul ciclului de studii universitare de scurtă durată;
- b) pentru fiecare program de studii din cadrul ciclului de studii universitare de licență;
- c) pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat;
- d) pentru fiecare domeniu de studii universitare de doctorat. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 230, alineatul (3))

Programele de studii postuniversitare, inclusiv de formare profesională a adulților, se supun evaluării externe în vederea acreditării, la nivel de domeniu, având în vedere domeniile de licență sau masterat în vigoare. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 230, alineatul (4))

Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se realizează fără parcurgerea procedurii de autorizare de funcționare provizorie, în următoarele cazuri:

- a) domenii de studii universitare de masterat, organizate de instituții de învățământ superior acreditate;
- b) domenii de studii universitare de doctorat, organizate de instituții de învățământ superior acreditate în aceleași domenii de studii universitare de masterat acreditate;
- c) domenii de studii universitare de doctorat, organizate de Academia Română;
- d) programe de studii integrate;
- e) programe de studii de nivel postuniversitar, organizate de instituții de învățământ superior acreditate;

f) programe de formare profesională a adulților, organizate de instituții de învățământ superior acreditate. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 231)

Menținerea acreditării se realizează prin evaluare periodică din 5 în 5 ani, după cum urmează:

- a) la nivel instituțional;
- b) la nivelul fiecărui program de studii universitare de scurtă durată;
- c) la nivelul fiecărui program de studii universitare de licență;
- d) la nivelul fiecărui domeniu de studii universitare de masterat;
- e) la nivelul fiecărui domeniu de studii universitare de doctorat;
- f) la nivelul fiecărui domeniu de studii postuniversitare. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 232)

(57) Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior este o instituție publică autonomă, de interes național, cu personalitate juridică și cu competențe în materie de evaluare externă, în vederea asigurării calității educației de nivel universitar și postuniversitar și de formare profesională a adulților, care se organizează independent pe baza bugetului propriu de venituri și cheltuieli. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 247, alineatul (1))

(58) Programul de studii acreditat este programul de studii pentru care, în urma unui proces de evaluare externă efectuat de o agenție de asigurare a calității, se certifică îndeplinirea cerințelor minime ale standardelor și indicatorilor de performanță aferenți procesului de acreditare, printr-o hotărâre a Guvernului/ordin al ministrului educației, după caz. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(59) Programul de studii autorizat este programul de studii evaluat pentru care, în urma unui proces de evaluare externă efectuat de ARACIS, se certifică îndeplinirea condițiilor și cerințelor minime ale standardelor și indicatorilor de performanță aferenți procesului de autorizare de funcționare provizorie, printr-o hotărâre a Guvernului/ordin al ministrului educației, după caz. (Anexa Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare – Lista definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii)

(60) Formarea inițială pentru ocuparea funcțiilor didactice în învățământul preuniversitar se realizează în instituțiile de învățământ superior, prin următoarele tipuri de programe:

- a) Programul universitar de formare psihopedagogică pentru învățământul preuniversitar de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT;
- b) Programul de studii universitare de licență în specializarea Educație timpurie, respectiv în specializarea Pedagogia învățământului primar;
- c) Programul de studii universitare de masterat didactic de 60 de credite de studii transferabile ECTS/SECT;
- d) Programul de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare;
- e) Programul de studii postuniversitare de conversie profesională pentru cadre didactice;

f) Programul de studii universitare de masterat didactic integrat de 90 de credite de studii transferabile ECTS/SECT;

g) Programul de studii universitare de masterat de psihopedagogie specială, respectiv programe de studii universitare de masterat în consiliere școlară și în carieră. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 102, alineatul (3))

(61) Formarea inițială pentru ocuparea funcțiilor didactice în învățământul superior se realizează în instituțiile de învățământ superior prin programul universitar de formare psihopedagogică pentru învățământul superior de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 102, alineatul (14))

(62) Programele de formare psihopedagogică sunt organizate de către departamentele pentru pregătirea personalului didactic, certifică competențe didactice și pot fi frecventate pe parcursul studiilor universitare de licență, de masterat în același domeniu de studii sau în regim postuniversitar, în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în acest sens și în limita locurilor alocate prin cifra de școlarizare aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(63) Programul de studii universitare de licență cu specializările „Educație timpurie”, respectiv „Pedagogia învățământului primar” certifică competențele didactice, corespunzătoare funcțiilor didactice de profesor pentru educație timpurie, respectiv profesor pentru învățământ primar.

(64) Programul de studii universitare de masterat didactic de 60 de credite de studii transferabile ECTS/SECT se organizează de instituțiile de învățământ superior pentru absolvenții programelor de licență care au parcurs un program de formare psihopedagogică de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT. Absolvenții specializărilor de licență în domeniul Științele educației se consideră absolvenți ai programului de formare psihopedagogică de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT, atâta timp cât disciplinele acestui program sunt cuprinse în programul lor de licență. Programul de studii universitare de masterat didactic de 60 de credite de studii transferabile ECTS/SECT cuprinde practica didactică, realizată de instituția de învățământ superior organizatoare în colaborare cu unitatea de învățământ preuniversitar de aplicație unde are loc practica didactică, cu 48 de credite de studii transferabile ECTS/SECT și activități specifice desfășurate în cadrul instituției de învățământ superior, cu 12 credite de studii transferabile ECTS/SECT.

(65) Programul de studii universitare de masterat didactic integrat, de 90 de credite de studii transferabile ECTS/SECT, se organizează de instituțiile de învățământ superior pentru absolvenții programelor de licență care nu au parcurs programul de formare psihopedagogică de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT. Programul de studii cuprinde, pe lângă practica didactică și activitățile specifice desfășurate în cadrul instituției de învățământ superior, și programul de formare psihopedagogică de 30 de credite de studii transferabile ECTS /SECT.

(66) Programul de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare corespunde unui număr de 240 de credite de studii transferabile ECTS/SECT și se organizează pentru specializările aprobate prin ordin al ministrului educației, în conformitate cu prevederile legii. (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, articolul 102)

(67) OER (open educational resources – resurse educaționale deschise) – materiale de studiu online oferite gratuit pentru utilizare de către cadre didactice și studenți/cursanți, cu sau fără constrângeri asupra modului în care aceste materiale pot fi adaptate și reutilizate.

(68) MOOCS (Massive Open Online Courses – cursuri deschise online pentru un număr mare de cursanți) – cursuri online concepute pentru a fi accesate de un număr mare de participanți, oferite adesea gratuit, fără precondiționări și fără certificări ale unei calificări. Se diferențiază de OER-uri prin faptul că oferă o experiență educațională completă, iar conținutul cursurilor nu este liber pentru o eventuală reutilizare.

(69) Antreprenoriatul – este o formă elevată de implicare civică, definită ca ceva ce se referă la valorificarea oportunităților și ideilor pentru a le transforma în valoare pentru ceilalți. Competența se fundamentează pe creativitate, gândire critică, gândire strategică și rezolvare de probleme complexe, inițiativă și perseverență, competențe culturale și de diversitate, comunicare interpersonală, pe activitatea colaborativă pentru a planifica și gestiona proiecte care au valoare culturală, socială sau financiară. (UVT – Teaching & Learning Brand)

(70) Brand de predare – model de instruire specific unei instituții de învățământ, aplicabil și adaptabil în cadrul tuturor activităților didactice susținute în universitatea respectivă în mod curent. (UVT – Teaching & Learning Brand)

(71) Design educațional – demers de creație didactică ce presupune proiectarea, planificarea, dezvoltarea, implementarea și evaluarea scenariilor de predare-învățare-evaluare. (UVT – Teaching & Learning Brand)

(72) Dovezi empirice – dovezi ale eficienței unor practici susținute de metode științifice de investigare a realității. Obiectivul practicilor bazate pe dovezi empirice este eliminarea practicilor neclare sau depășite în favoarea celor mai eficiente, prin trecerea bazei deciziei de la tradiție, intuiție și experiență nesistematică la cercetare științifică întemeiată. (UVT – Teaching & Learning Brand)

(73) Învățarea de profunzime – reprezintă o strategie de studiu bazată pe extragerea sensului și integrarea informațiilor/abilităților/atitudinilor nou dobândite/formate în structurile mentale existente. (UVT – Teaching & Learning Brand)

(74) Învățarea de suprafață – se referă la a studia fără a reflecta asupra celor studiate, doar cu scopul de a atinge un obiectiv imediat (ex.: promovarea examenului). (UVT – Teaching & Learning Brand)

(75) Model de instruire – set de comportamente didactice menit să faciliteze o interacțiune cadru didactic- educabil eficientă, susținut de teoriile și/sau dovezile empirice din domeniul științelor educației ca având un impact pozitiv asupra rezultatelor educaționale. (UVT – Teaching & Learning Brand)

(76) Colaborarea, reflexivitatea, implicarea și antreprenoriatul sunt valorile centrale ale procesului didactic, conform viziunii educaționale Teaching & Learning Brand UVT.

(77) Cele 4 scopuri ale învățământului superior stabilite de Consiliul Europei:

- Pregătirea studenților pentru piața muncii, pentru viitoarele lor cariere („preparation for sustainable employment”);

- Pregătirea studenților pentru cetățenie activă („preparation for life as active citizens in democratic societies”);
- Sprijinirea dezvoltării personale a studenților („personal development”);
- Crearea unei baze largi de cunoștințe avansate și stimularea cercetării și inovării în rândul studenților („the development and maintenance, through teaching, learning and research, of a broad, advanced knowledge base”).

Aprobat prin HS nr. 49 din 22.01.2026